

In loco humili, & sapientia illi Regum, & Domini Dalmatianum inventum, cognoscitur, adoratur. Gregorius Nyelius orat, de fidei Christi nativitate.

Dicit apertissimum intelligentia, qui praevisit signum; & quod fecit, intelligi fecit, inquit. S. Leo serm. 1. de Epiphania. Magi adorant in carne Verbum, in infante sapientiam, in infirmitate viciem, in hominis virtute Dominum Majestatis. Idem serm. 2. de Epiph.

Jam sunt Cali, exarverunt greciam Dei, & in omnem terram sonus veritatis exiit. Idem ibidem.

Agne camas in Magis adorantibus Christi, vocacionis nostra, deinde primis. Idem ibidem.

Veritas, quam Iudaeorum docebat non recipit, omibus nationibus lumen suum duxit. Idem ibidem.

Quem Magi infantum vocationis sunt invenit, nos omnipotentes, adoramus in Cali. Idem ibidem.

Ad omnium hominum factum salutem, quod infanta mediatrix, & facere nequeunt. Ad hanc sicuti in feme offendit Nativitatem profusa similitudine, secundum infinitas naturam, communis hominum Nativitatem, & manifestavit divinitatis fulva virtutem per creaturem; non debuit quoque suam magnificare Nativitatem per feme, nec dicere quis esset. Sed hec etiam Nativitas hominis Dei super terram; ut idem Sanctus Thomas docet, (art. 4. & 5.) congrue manifestata fuit Patoribus per Angelos, Magis per stellam, & per interiorum afflatum iustis S. Simeoni, & Sancti Antonii Prophetarum; quia cognoscendis erat a Iudeis, a Gentibus, a Justis, a peccatoribus, a simplicibus, & a sapientibus; unde inferri potest ipsum non potuisse elegere medium nisi aptiora, quia elegit, ut omnibus personarum generibus manaret.

Mox ab omnibus voluit agnoscere, qui dignatus est omnibus nasci. Idem ibidem.

Qui Magis adduxit, ipse & instruxit, & qui per stellam se adorans, admovit, ipse in veritate cordis edocens. S. Bernardus sermon. 1. de Epiph.

Videote, quam oculata sit fides, in fabulo videt Deum. Idem.

Vide quam certa fides, & nihil habent, Magorum: non quoniam uerum natus sit, sed interrogans hoc habitatione, ubi natus sit. Idem.

Nom ille, utique Magis sacerdos subiectum, non pannis offenditur, non scandalizantur latentes infantes: procedentes adorant Regem, & adorant ut Deum. Idem sermon. 2. de Epiphania.

Ex confederatione Regis futuri non timebant Magi Regem praeponens. Chrysostomus in cap. 2. Matthaei.

Prædictio eius Spiritus Sanctus quod postea predicavit Apostolus; Iustus ut fit sapient. S. Bernardus.

P A R A G R A P H U S V.

Quidquid ex Theologia pene ad hoc Argumentum valeat, deponi.

Epihania, que vox apparitionem, vel manifestationem significat Domini in Mundo, semper habita fuit tanquam una ex principiis Ecclesiæ, levissimis, seu propriis mysteriis, que complectuntur, seu quod semper habita fuit, tamquam fons, ut ita dicamus, Vocationis Generum ad fidem. Et ad confutandum, quod non in oriente momento, quo Angeli annunciantibz Patoribus Salvatoris mundi Nativitatem in Iudea, novum sydus eamdem in Oriente nasci. Illud a pluribus vixit fuit; incolitus fulgor, quem fundebat, causa erat, proprie quam ab aliis hyderibus distinguerebatur; sed Magi solus, qui magis, adhuc interior lumine illustrabantur, cognoverunt, qui novum hoc phenomenum portenderet, nec dubitaverunt, quominus statim iter ingredierentur illum, quem scilla annunciatibz, quæstui.

Magi ab Orientalibus vocantur Sapientes, Philosophi, & Reges. Nomen hoc Peccatum erat et, & apud Persas significat Sacerdotem. Populus infinito illos colebat obsequio, eosque considerabat veluti Religionis, & Scientia sequestrantes. Illi, de quibus loquitur Evangelium edictum procul dubio de promulgatione Iudeis facta, fore, ut daretur ipsius Rex, qui futurus erat Mundus Salvator, ac de celebri Babylon prophetia, que adeo aperte designabat Messiam per novam stellam in Iudea; iter ingressi sunt Jerosolymam versus, statim ac viderunt novum, hoc astrum, quod illis dux erat, non fecerat eis olim nobis lucida Iraelitum in deferto. Potquam Jerosolyma secessit sunt, ubi novus effecit Rex, & audiuerunt Messiam in Bethleem esse nascitum, ac reverenter pleni coram illo præsidentes adoraverunt eum, tamquam supremum Dominum & hominem Salvatorem; & sicuti mos erat in regionibus illis quam manibus vacuis esse offerendi, obtulerunt illi quod preciosissimum erat in patria sua aurum, thura, & myrram, atque tunc adimplatum est quod prædicterat de Messia David, futurus ut Reges Arabum, & Saba munera offerent.

JESU CHRISTI Nativitas non fuit generatio omnibus hominibus manifestanda, quia humani generis redemptio, que per crucis Mysterium adimplenda fuit, impedita fuisse, si enim Iudei, qui crucifixerunt illum, eum, qualis erat, cognovissent, ut Apollonius inquit, minime illum crucifixissent. Præterquam quod cum fides sit de iis rebus, qui non apparent, videlicet, quia nonnulli per rationes evidentes concipiuntur; si temporalis JESUCHRISTI Nativitas ab omnibus fuisse cognita per indicia manifesta, fides, per quam

Verum Incarnationem venit ad omnes homines salvans,

dos, & iustificandos detinendum passa fuisse meritorum suorum; quod enim meritum est credere, quod videatur, & id, de quo sensibus omnino persuasum est? Nihilominus Sanctus hic Doctor adjicit, Nativitas Fili Dei manifestanda fuit, sicut minus omnibus, aliquibus saltet, quorum opera ad aliorum cognitionem pervenire posset: seu quod si omnibus fuisse abscondita, nemini profueret, idoneus inutilis existisset, seu quod divina sapientia ordo postulat, ut Dei dona non aequo omnibus distribuantur, sed immediate aliquibus communicentur, ut per illos, tamquam organa, communiquerent ceteri.

Ex doctrina S. Thomæ hoc in argumento consequitur, ^{Cum non de- heres, va-} JESUM CHRISTUM non debuit per se suam manifestari Nativitas, quia cum esset infans similis reliquis in exteriori specie, declarare non debuit, quis esset, & cur in mundum veniret, quia infans alii hoc minime faciunt, & facere nequeunt. Ad hanc sicuti in feme offendit Nativitatem profusa similitudine, secundum infinitas naturam, communis hominum Nativitatem, & manifestavit divinitatis fulva virtutem per creaturem; non debuit quoque suam magnificare Nativitatem per feme, nec dicere quis esset. Sed hec etiam Nativitas hominis Dei super terram; ut idem Sanctus Thomas docet, (art. 4. & 5.) congrue manifestata fuit Patoribus per Angelos, Magis per stellam, & per interiorum afflatum iustis S. Simeoni, & Sancti Antonii Prophetarum; quia cognoscendis erat a Iudeis, a Gentibus, a Justis, a peccatoribus, a simplicibus, & a sapientibus; unde inferri potest ipsum non potuisse eligere medium nisi aptiora, quia elegit, ut omnibus personarum generibus manaret.

Dei in hoc Mysterio consilium erat adimplere promissio- ^{Volutus Deus in vocatione, & deponit deus in confessione, & deponit deus in adoracione, & deponit deus in festo & Re- ligione Christiana.}
nēs, & prophétias factas de Gentilium vocatione, cui co- gnoscentes, & adorantes verum Deum, & JESUM CHRISTUM, filium ejus Deum, & hominem, vocandi erant ad veram religionem. Talis erat promissio Abrahæ facta, numerum filiorum ejus equatum iri cum numero stellarum cali; nam filii Abrahæ sunt omnes vesti fideles; ita quod madomini Iudei existimati fuerint vocati ad cognitionem JESU CHRISTI in persona Patorum, Gentiles quoque clementer vocati in persona Magorum. Cum igitur eorum vocatione fuerit tamquam prima pars, & exemplum vocationis nationum, vel gentilium, quod fecit Deus erga Magos illis manifestaturus JESUM CHRISTUM, aquæ impulsus ad amplectendum colum illius; hoc fecit erga omnes homines, quos vocat ad Christianam Religionem, ut euangelio perfungantur officia; & quod Magi fecerunt, ut Deo vocanti responderent; id est, quod a nobis ferentes, ut nostra vocatione responderemus. Deus Magos vocat intuitu stelle miraculosa, efficiente fulguris impressionem in eorum corde, ac mente. Talis est invisibilis gratia stelle, que nos ad Christianam vocationem, & cujus imprecisionem sequi debemus, ut Magi, hinc quidem cum docilitate, & subtilitate, inde vero cum fortitudine, & constanza.

Quemadmodum Regum Magorum vocatione est primus potestor Salvatoris triumphus, & prima gratia ejusdem vocationis de peccatoribus, dicere populus hanc esse vocationem idealiter vocacionum, & converzionum omnium, quas deinceps in Ecclesia operatus est; & hodierna die facere incipit, quod deficere faculorum lapsi facturum est. Solus Deus, ut plurimum usit dupli gratiarum genere, que patim conjuncta sunt; gratia exterioris, quam vocare possumus tamquam corticem, & corpus gratia. Gratia altera interior est, & secreta, motus Spiritus Sancti, invisibilis pacto tangens cor, quam Theologoi vocant animam, & partem interiorum gratiae; sed cum admirabilis relatione utriusque hujus gratiae, quia unicam component vocationem accommodatam nature hominis, qui constat ex anima, & corpore. Ita Magos vocatur, dupli hoc utitur medio, altero quidem exteriori, quod productum in celo, quod sydus est; altero interiori, quod refugit in anima, & hæc Spiritus Sancti gratia: sed cum tali concentu, ut lumina gratia secreta explicit in ima cordis parte quidquid stellæ suis radiis annunciat, quorum virtus omnis in eo veritur, ut cognoscendum tradatur. Regem recens natum in Mundo. Hoc ipsum accidit in vulgaribus hominum vocationibus, seu peccatorum ad gratiam, seu infidelium ad fidem. Utitur Deus exteriori aliquæ re, puta, Concionatoris voce, aliquo bono exemplo, occasione, inopinato evenitu; quod tempore cum interiori gratia conjugit, quæ lux est hominem illuminans, & efficiens, ut ille cognoscat, quid significet hic eventus, & mox cum sancto motu, qui illum tangit, & excitat.

Magi Astrorum studio operam dabant, & Astrologiam indulgentia profitebantur; idem mittit ad eos stellam, ut motum illius faciliter sequerentur. Ita usus indulgentia admirabilis, ut et vocans feste illorum accommodaret ingenio, ac professione; efficiens ut illis novum illucsceret aстрum longe ab aliis diversum, & oculos corum percilleret magnitudine, specie, & motu profus singulare. Hoc pax Deus nobiscum patim facere pergit, confutavit; studiis, ingenioque nostro se accommodat, munera, & pros

Paragraphus VI.

& professioni: his utitur quæ repertis in nobis, ut nos trahat ad cultum evocat suum; sed illi nos etiam docent, quomodo respondere debamus vocationi caelesti, celebriter, & sine mora, strenue, omnes perfringendo obices, qui confilio nostro adversantur, & potissimum quo pacto nosmet devovere debemus illi, qui tanto nobiscum utrum misericordia. Ita Magi grato recolentes animo infligunt beneficium, quo fuerant affecti, refati sunt magnam follicitudinem invicendi Regem novum, qui se illis cognoscendum trididerat via adeo insuta; superaverunt omnes difficultates, & cogitationes, quæ illos detergere poterant ab incepto, ac tandem procuruerunt ad pedes ejus, & munierunt suis offendoribus episodio. Idem serm. 1. de Epiph.

Non solum ex Magorum exemplo dicimus modum, quo Deus nos ad cultum evocat suum; sed illi nos etiam docent,

quomodo respondere debamus vocationi caelesti, celebriter, & sine mora, strenue, omnes perfringendo obices,

qui confilio nostro adversantur, & potissimum quo pacto

nosmet devovere debemus illi, qui tanto nobiscum utrum

misericordia. Ita Magi grato recolentes animo infligunt

beneficium, quo fuerant affecti, refati sunt magnam folli-

citudinem invicendi Regem novum, qui se illis cognoscendu-

m, & robori acratione, quam gratia applicat perquisi-

tionem veritatis: neque enim nisi per rationem cognoscendi po-

tent infidelibus Oraculi, quod nobis Mysteria Religionis

aperuit. Itaque quamcumque spiritus submissione fides exi-

git, illam non exigere Deus, nisi ratio ipsa probaret.

Hoc pacto in hoc Mysterio Magi se fere gererunt. Primum

quidem stellam viderunt, & de hac apparetione argumen-

ti, confutare hanc illam esse, quam vetus Proprietate pra-

dictum, tamquam ducenti subsequtibus indigantur.

Exemplum ex quo intelligimus, si fide pura, & sincera que-

siverimus Deum in uno illo fidente, ipsum nobis daturum du-

cem fidelem, qui nos tufo deducat. Dux hic erit Spiritus ejus, qui cum gratia vocationis nostra, tamquam cum lu-

mine stellæ deducat nos in omnes vias nostras, non fecit

ac loebat Israelitas in deferto, interdum quidem

per nubis columnam, quæ illos ab ignitis solis radiis pro-

tegebat; noctu vero per columnam ignis, quæ illuminau-

bant, ut quovis tempore iter agere possent circa metum

deerrandi.

Cum Sancti Reges isti post aliquo itineris dies perve-

nissent prope Jerusalen, repente evanuit stella & omnino

oculos eorum fecellit; quæ res gravem illis atulit morto-

rem: sed Deus ita dispositi, ut discrēt, cum non habe-

rent amplius in celo ducenti visibilis quem sequerentur,

sibi configurandum esse ad regulam a Deo in terris con-

stitutam ad homines dirigendos, quæ fane est Doctorum.

Prafulsum directio, quibus Ecclesia gubernacula cre-

didit. Propterea Magi cœlitus edociti animo non despon-

erunt, neque se decepserunt, sed e contra si

bi Jerosolymam versus iter infinitum esse confuerunt,

ut aliquod perciperint nuncium illius, quem inquirebant,

qui ambulabat coram Deo in sui cordis innocentia non

aliam vitæ habentes regula nescientiam consequens cogitatio-

nis huius Enitatis supreami. Nobis integrum non est, Deum

non cognoscere. Divinitatis ipsius characteres indelebiles

sunt in animabus nostris; voluit, ut secrete quadam per-

lucentia existentia suæ, quæ oritur cum nobis, & nonnisi cum

nobis moritur, est in omnibus hominibus tamquam adum-

brata Religio, quæ illis præcipue indigent officia, quo-

rum observantia, vel negligenter eorum fatum deberent

constituere. Sed primum officium, quod nobis hæc impo-

nit cognitio, est Deum adorare. Adoratio hæc omniæ fere

veterum Patriarcharum Religionem constitutæ primis il-

lis Mundis temporibus, antequam Deus illi revelaret sue

legis miracula, & fides nostræ Mysteria. Sancti illi viri,

qui ambulabant coram Deo in sui cordis innocentia non

aliam vitæ habentes regula nisi conscientiam, & ratio-

nis lumen, nec aliud Domino adhibebant obsequium,

quam cultum adoracionis, & offerent illi primis fru-

tuam terræ in submissione, & obedientiam testimoniolum.

Cultus hic emundatus fuit sacrificii in lege scripta, quibus

illius iustitæ confociari, ut apertius per victimarum exi-

cluum indicaret interior exanimatio, ad quam homo fæ-

re redigere debet coram ea, quam adorat, Majestate. Sed

cultus hic, quem adhibemus Deo per adorationem, extre-

num puritatis, & perfectionis gradum obtinuit in legi

gratia; ut liquet ex adoratione Magorum, qui prius fuit

cautus, quem Dei Filius recepit a Gentibus, postquam ales

inigni pacto fæse illis manifestavit.

P A R A G R A P H U S VI.

Deletio ex Auctoris, recensitoribusque Conclinatoribus loci

huius Argumenta.

Filius Dei non pro Iudeis tantum natus erat, sed pro

Mundo universo; idæque a primis diebus nativitatis

peccato di- fæstatio Fi-

cius

debetur manifestare. Ignorantia temebatur fu-

erant in umbra mortis repente ingenti lumine illustrantur, &

gentes idolorum cultrices ad veri Dei cognitionem accedant.

Mundi Salvator nondum nisi in Iudea cognoscetur; verum

hodierna die Ethnici quoque se tradit cognoscendum. Im-

mo ne in Iudea quidem nisi ab aliquot Patoribus cognitus

erat, sed hic ad sua arcella incubantula Sapientes, Pri-

ncipes, Reges. Ad annunciantia Patoribus nativitatem

suam, mittere Angelum ad illos, & ad eamdem Magis

conventum, iubet novum sydus in Cœlo nitefere. Denique

Patres non venerant oblatum nisi rustica quadam, & ege-

na munuscula; at omnia Mysteria plena sunt in Magorum

donis, omnia magna sunt, & gloriosa; haec sunt diversa

tributa, quæ præbent illius divinitati, humanitati,

dominationi, quapropter Ecclesia magnum hunc di-

prope Salvatoris manifestationem appellat. Pater de Valois in

Auctoris sermonibus de Mysteriis Domini nostri.

Magorum fides humilis fuit, & submissa; ad illos per-

suadens stellæ fuit fatis; nos vero, Domine, rebellis lu-

men, multo potius miracula, & rationes, quoties per criminis

fam audaciam argumentari voluimus de tuis divinis My-

steriis, & judices fieri adorabilium veritatum tuarum?

Quoties iritimus, vel quoties saltæ aures præbimus ser-

monibus licetoribus, & procacibus? Magorum fides prom-

ptuit, & practica. Statim ac stellam viderunt, disce-

dendi conflitum inerunt, eodemque momento initum con-

flitum executi sunt. Sed rubore suffundimur coram te,

G Do.

& Gentilem, & illum, qui pax est nostra, ex duobus populis unum tantum fecisse. Initium fecit ille vocans Patriores, qui quidem Iudei erant; qua res oculisti, se venire primum ad aperturas eorum, quia de domo Iesu perierat. Neque cessavit diu, ut via misericordis consilia ergo Gentes aperiret, sed post brevem tempus post nativitatem suam prodiit Iustus Sylanus, quem Magis estet indicio Salvatorum jam natum esse; eaque manifesta fuit declaratio, per quam oculisti, Gentes ad illum utrum accederet posse, & illos iamjam futuros populum suum. Hodie igitur vocations nostra Mysterium recolitur. Quia nostra felicitas est? Non sumus ultra alienigena, & ira filii! JESUS CHRISTUS es ipsius nos de potestate Principis tenebrarum; nobis licet aliquo Deum; fieri possumus ejus Filii; nobis in Cænum aditus patet. Aeternum gloria sit Deo, qui dives in misericordia, proper nuntiam caritatem suam, quo dilexit nos, & cum eissemus mortali peccatis convicvavimus non Christo, cuius gratia salvi sumus. (ad Eph. 11.) Lamberti in anno Evangelico.

Mazi non solum docens , nos vocatos esse , sed etiam
quod pacto nobis respondendum est JESU CHRISTI nos
explicans misericordie. Dei Filius nos vocat , nobisque aperi-
vit fatus vias . Quid hanc veritatem consequitur ? igitur
vita nostra confundenda est illi serviti , qui nobis tan-
ta prebet suz in nos misericordia arguita . Magi tot
cumulatis beneficis magnum testati sumus defiderium proci-
dendi ad JESU CHRISTI pedes . Quandoquidem eamdem
recipimus gratiam , quid nobis exprobandum esset , nisi
eundem foveremus ardorem ? Magi iter corripiant simula-
tac illis aperitus ; non differunt in tempore , & anni eta-
tem opportuniorum . Ex eo momento , quo illi sydus afful-
get , ex eo temporis articulo quo ipsi salutis Mysterio de-
teguntur , alacriter ingrediarunt iter , & venient questum
JESUMCHRISTUM . Ex hoc exemplo percipiamus , qua-
liter nos affectos esse oportet , si esse velimus JESU CHRIS-
TI . Quicunque esse vult Salvatoris Mundus , consilium fe-
sse illi manscipandi statim capere debet , nihil enim est pec-
ticulosus , quam differe , & accedit fere , ut momentum ,
quod negligitur , non ultra revertatur . Salvator non illu-
strare dignatus resiliens , accelerata pte timore , ne tibi ire-
rum camdeum gratiam largiatur , & ne sis ex misero-
rum numero , qui tuo vita sua spatio in via erroris incedunt .
Idem .

Castus, que
nas impel-
lunt ut ex-
lessemus.
vocati
deum. Magi-
sonem cal-
pum reipu-
-sae. Sunt.
Dei nos vocantis bonitas, & periculum, quod imminent
alcentibus gratia euident, dum sunt causa que validat
nos cogendos, ne illo cunctum momento nonmet Deo
desovere. Si Magos inueste adeo sollicitos, ut Salvatorem
inveniant; hec bonitas illos urget, atque sollicitat.
Quid pro illis non facit? Eos vocat, eos removet a
vis tenetibus, per quas incedebant, prodigium in Calo
uiae prepter illos crebat, ut illos trahat ad se, vix in
mundum prodiret cum illis bonitatis sui effectus ostendit.
Magi quidem fibi vici sufficiunt ingrati, atque aternam si-
bi probro vertissent, si sufficiunt frigidis, & languentes, dum
Deus illis tot amoris sui tradecet argumenta. Hac est causa
hec huius stoliditudo, nobilisque fervoris, qui nois erit
confutacionis causa, miti ita imitati lucrimus exempla, que
nobis reliquerunt. *Idem.*

Indulgencia. Utitur Deus folla fulgore, ut annunciet Filii sui nativitatem illis, qui syderum cognitione operam dabant. Offensio illis, quemadmodum S. Chrysostomus animadvertisit, id quod apius erat ad eorum curiositatem, atque attentionem excitandum. His facie divina bonitatis effectus est ut indulgentias se nobis accommodare, & ad nos a deo pertrahendas ea adhibere media, que nos magis affecte possunt, & in animis maiorem imprecisionem efficiere. Inde vero eo magis hac elucte indulgentia, quod folla haec profusa et miraculosa, fulget, evanescit, incedit, subsistit. Per effectum misericordiae sua Deus de hac folla disponit ex modo, qui illis auctor est, & qui aptior est ad illis ostendendum veritatem, quam illis dignatus est revealare. *Idem.*

Narrat Evangelium, Magos, ubi Jerosolymam perireverunt, quævisque, ubi esset illi, qui natus est Rex Iudorum. Loquuntur fidentes, ac sensu exprimunt suos, quia animum, advertunt periculum, cui fœdo obieciscant, vel faltem quin illud reformidant. Scifirunt, ubi est Rex Iudorum, ibi locorum, ubi Rex erat, qui suis fibi esse cupiebat, et ubi Sicut Judorum Regis diceretur. Loquuntur de alio Iudorum Rege; loquuntur de illo, qui nativitatis iure Rex est, qui opus non habet, ut ab hominibus sibi regnum conferatur, vel sua ab illis suprema auctoritas agnoscatur. Loquuntur de illo, qui Rex est Iudorum, quia eorum est liberator, & Mellias a Prophetis præannuntiatus. Herodes fane intellexit hinc sensum eis Magorum, quoniam hæc verba illi locum aperuerunt convocando Principes Sagratorum, & ab illis querendi, ubi Christus erat nasciturus. Quomodo nam Magi, qui ignorare non poterant similem propositionem facta esse polle ad reprehendum sollicitudinem spiritum ambitionis, qualis erat Herodes, quomodo, in eam, non vesti sunt cumdum lacerere? cumque non plorarentur.

Ecclesiæ lapsu pertrahet omnes terra genæ ad nominis suis cogitationem. Hodierna igitur die Mundi Salvator incipit magnum opus tum, Ecclesiam tuam videlicet efformare, & offendere potestate gratia tuz, congerere exmenta, Gentiles cum Iudeis conjugendo, nobisque spiritum, partemque interiorum detegere proponendo nobis in tribus his primis citoribus, e Gentilium oculo evocatis adorationem in spiritu, & veritate; aurum pura caritatis, thus sanctæ Orationis, & myrram sacrificii Corporis, & Sanguinis tui, que sunt dilectæ Sponsa tuz opes, atque thefaurus. Ex libro, qui inferiobius: *Frees Christiani in modum Meditationum.*

Cum igitur hac festivitas proprie fit festivitas Ecclesiæ, & fidei, ingreßus nostri in corpus myticum Filii Dei, & vocations nostræ ad Christianismum, aternaque in JESU CHRISTO salutem; facile est intelligere, quanam esse debent hominis Christiani latitia, tale mysterium recognitum; & quis cordis effusione celebrare debeat hanc sollemnitatem; sed non ita facile est cognoscere, quomodo

Considera-
to dei Ma-
nuscrum ado-
mitione.

VII
tit
in
Mac
qui
groo
fan

S
gra
pha
lit
pro
tum
cur
fun

卷之三

270

Sathanas viam invenerit fallendi Christianos, & subro-
di gaudia profus carnalia, & profana latitiae, quae
miser spiritualis, & christiana. Comelatio, & impudicitia
summo cum Fidelium dedecore fibuntur in locum hunc
conviviorum, qui in pauperum gratiam caritas instruit
fidelibus credentibus se non posse meliorem reppererat
tiam muneri quoniam ubi JESUS CHRISTUS contulerat
illis panem vivum, quam pacendo membra ejus. Ne
a Fidelibus expetenda est tamquam prima praxis, al-
ias festivitatis gaudiis abscindere omnem intemperantiam,
ac impunitatem, & infingere latitiam suam, ac gratia
nem erga JESUM CHRISTUM aliqua liberalitatem
in membris ejus. *Idem.*

Quantamcumque haberent Magi cognitionem Nativitatis Regis Iudeorum, qui ex Prophetis didicenter nos prodiditum sydus, ad illius Nativitatem praestigante operi erat, ut Spiritus Sancti lumina cum stella hujus gorbis committerentur, ut illi significacionem eius, qui posset, & intelligenter Puerum natum esse, humilem Regem, & Regem Iudeorum, & Dei ipsius Filium & Meliam, qui a felicis expectabatur, ut adeo per Principium eorum animus moveretur, & ad lumen sequendum impellereetur. Nonne hic magnas est efficiuntia JESU, quam exercet primum in natura nostra sydus incendens, & mox etiam in gratia agens fortitudinem in mentem, & cor Regum, ut de remotissimis terris ad eum adorandum perducat? Ad intelligendam potentiam nascientis Dei, considerandis effectu mirabilis, quem parit, effectus. Ex effectu magnitudine caecularium virtus cognoscitur, & a longinquitate subsum, in qua operantur. Quemadmodum in natura nostris foliis virtutem agnoscit in hoc, quod suos influxus, calorem, que ingent in ipsam voraginem attinendunt: quamvis enim abit, & sicuti Regum auctoritas ad extremum dictum suarum terminos fere profert; finitimus Salvatoris potentiam in ordine gratia entitatis, hunc iustitiae solem viatrixa lumina sua in Regum habentes inferre, tamquam in abyssos locorum contumaciam, & aduersus per infidelitatem, atque idololatriam.

remotiores, & ibi producere primitas fidei, & veritas dei. Simil conjuncti extrema longissime studi, doquidem, ut Reges, qui subditis suis imperare conabantur, vocem sequantur, & mundi spacio prudenter lumina luminibus fidei lubificant. *Sicut in sermone domini Epiphania, parva mutatus.*
Quid Regibus hisce humana prudenter non fugitur? Quia politica rationes eorum confusa adverbantur, secundum mundi secessione. *Dni Sanctorum iudeorum*

nequicquam mundi Sapientia Dei Sapientia refluxit est sapientia, non est prudens, non est consilium contra num. (Proverb. 21.) Hac una stella omnes has dilipbras: unico verbo dæmonum surripit spolia, que Samquam trahens attollat. Reuellic sapientia

ri tamquam tropaea atollat. kevelli sapientes holo-
ges de folio, eoque jubet spiritum, atque sapientiam
pedibus subhicere. Heu! Divine Spiritus, quanta
omnibz Sapientia tua, ubi tibi eadem ut placuerit
quam potens est in hisce Regibus, quandoquidem e-
linquere jubet regas tutissima, & quorum tranquillitas
felicione fruuntur, ut illos obicitas pericula illa amittan-
dum alienigenam Regem inquirunt! Hic primus est
eius gratia, per quam de horum sapientium prude-
fornimque Regum potentia triumphat. *Ibid.*

Ardauam non est, spiritum imbecillum, ac ruderum
se subiectare: mirum non est, hominem e plebe humili-
e; sed videre Magos scientis excultos, Reges gesu-
tum, omnes generatim; praesertim vero ab Hoc
impio hoc Rege percontari, ubinam Salvator per-
& hie pacto se objicere omnium irritisibus, & con-
fusis; procul dubio extremum opopet illis esse delidere
inveniendi JESUM CHRISTUM; quondamque non
exstimationis fuz sumpu illum perquiru. Sed fati-
num quam potestem habeas in animos eorum Salu-
qui illos ad perquisitionem adeo molestem adigit, 8
ilium esse, qui, Propheta relataente, habet in manib-
cordia Regum, & qui ubi vult imprimitis non
discipulorum docilitatem, verum etiam zelum Apo-
rum. *Idem.*

Videtur dici posse, fidem, quam conceperunt Magis-
tates Salvatoris, ut praefatio, praeterea quodammodo
li, quam animo imberbitur ad affectum stellarum, q-
los ex patro excivit folio, ut ad ilium adorandum prae-
nirent; quodquodquid illis credenda est Salvatoris
verum non folum illis illius credenda ultra suspetari;
verum etiam contra omnem nationis speciem: tandem
crederes ne Salvatoris confpectum, quem radice con-
tum inventum, qui videbatur eos in fide ipsorum
maturus, apertore fuisse ad iliam evterendum? Sapientia
mero uisitent, ut objectorum praefatione minutas pra-
ideas, quae concepta fuerant, antequam videretur, u-
rum experientia expectatione nostra non congruit.
Illi sublimine conceperant ideam regni, & divinitatis
Salvatoris; credebant le inventuros magnum aliquid, &

Paragraphus V.

abnorme ab eo, quod illis stella cruciaverat, & quod d
Prophetæ nuncievauerat; singebant se viros altare pre
Deo hoc; thronum, & magnificas ædes pro hoc Regre; ta
men taurum abut, ut magnificos hos apparatus inventaret
ut ex contra præsepe, ac stabulum intueatur. Nonne fu
turum videbatur, S. Chryfologus inquit, ut hac supellen
parum nitens horum Principum animos deterret, & ac
stabuli adspicunt dicent: procul dubio decepti fumus
nostra nos felicitat alfrorum scientia; stella haec phenome
non fallax est. Hiccine Rex ille, quem tanto labore qua
sivimus? Sed in hoc Salvatoris infirmatis de horum Re
gum virtute triumphat, inspirans illis fidem suę magnitudi
nis, ac divinitatis, per ea species, quæ eidem adver

statit
is am
am , ful
alere
ef-
sum ,
valide
illius
ovum
eadem
is il-
ma-
t ad-
udine
jecto-
rem
pre-
ad eos
us u-
er di-
cere ;
orum
ia re-
tria-
fan-
tur. *Item.*
Dei Filius stellam constituit ducem Magorum ad stabu-
lam Bethlehem; nobisque tribuit interiorem gratiam suam;
qui nos ad servitium suum evocaret, & exterius verbum
ad id ad nos hortaretur. Omnes illius leges, & lumina
sunt veluti testidin vocacionis nostra stella; tempus est
quo ad ea sequendas animum adjiciamus. Quedam sunt
vita nostrae momenta ad nostram salutem utilia, quibus
Deus prater ordinem per gratiam ac vocem suam appelle-
rat. Si occasiones negleximus, periculum adevit, ne ul-
tra nos vocet hac valida voce. Quedam sunt gratia prin-
cipes, & propallentes, quas si contemporimus, Deus non
aliam nobis supeditabat, nisi imbecilles, & languidae; cu-
jummodo fere sunt maximi momenti de statu nostro confi-
lia. Fortasse gratia, quas hodie recipis, fatalem hunc fe-
cum deferunt characterem. Si Reges stellam neglexissent
vel ad illam non advertissent animum, Deus non aliam
posuisset corum dicemus; & si hodie rejicias gratiam quam
tibi conferre dignatur, & si oculos claudis, ne ydeas in-
teriorum stellam, quam exhibet tibi; non aliam tibi: autim
policeri. Fekina ergo, prothiere te semper illius servitio
adhastrum; age triumphum de noxiis nexibus, quibus ter-
ra inhære posse: humilia te non fecus ac Reges hospit
coram illo: offer illi omnes facultates animz, corporisque
tui, ut can omnino fueris in hoc Mondo suis, in altero
ille sum dividisse fit tuus. *Item.*

Vix Mundi Salvator in Icenc prodiit, cum se ubique Oriens
cali, teraque dominum ostendit. Adiue vagit in Incun-
bulis, cum iam terret Herodem, omnemque cum illo Jeru-
salem. Brachia illius adhuc sunt pannis involuta, & ecce
novam celo stellam fugit, cuius motus infatuus, & fulgor
ex extremo Orienti tres Magos adducunt, qui munieribus,
& adorantibus suis illum supremum rerum Dominum,
Regemque Regum confinentur. Ne cuatatemus cum illis
gradum sollicitare, ut ad illius praesepa procedamus; di-
scemus sequamur illos, quos S. August. appellat primitis gen-
tium, & ex eorum exemplo discamus, quibus cordis dispo-
nitiosibus Christianis IESU quarendus sit, & adorandus.
Allegoria. Lingua. In Exequac. Et. 16. fol. 16.

Abbas de Monasteri, homilia in Evangelium Epiphaniae.
Nullus obex, aut difficilis Magos deterrit, statim ac
se vocati intelligent. Vident stellam, interiorent sentient
inspirationem, et statim sua deferunt regna, ut deferant
tributa illi, quem Scriptura Regum regem, & Dominum Dom-
inorum appellat. Strenue se morti obiciunt, quareantes
Iudeorum Regem in ipfa Iudea Metropoli. Magos beat-
os, quidam Pater exclamat, qui coram crudeli Rege, an-
tequam Salvatorem cognoscant, fe illius palam Confectores

factit. Eadem gratia, quam Dominus Ethnicis concederat, dici potest milibus nobis facta fuisse. Profecto exempli insignia, qua videmus, prædications, quas audimus, optimi libri, quos legimus, sancti afflatus, quibus efficiuntur, pia meditationes, quas instituimus, totidem sunt sicut, quas Dominus oculis (ubiq[ue] nostris); illæ vocat nos, S. Gregorius ait, per Patrum scripta, per vocem Pastorum, per morbos, quos nobis immittit, per adversari, quibus nos urget. Videute, Sanctus hic Doct[or] ait, quod felicium fulgore invitamus, ut pergamis ad JESUM. Si ergo initiari volumus Sanctos Reges ea in fidelitate, cum quod Dominus gratia respondent; statim ac feliam videmus, iter nobis corripondient eff. Quod iter? nisi arcta via, quæ ducit ad vitam? Hanc autem felicitatem ingredi; & eam semel ingredios nulla res non deterret, vel terga vertere cogat; sed procedamus semper alacritus donec invenimus JESUM CHRISTUM. En quid nobis facienda fit, ut sequamus exemplum, quod Magi nobis prebuerunt. Sed heu! Nonne in oppositum tendimus? Tantum abeatis, ut jugiter fartam testam uestram gratiam, ut oculos semper apertos habeamus feliam vituri, & fideles futuri, ut motus illius fatim sequamur; quod immo ali quidem oculos claudunt ne videant lumen, quo illustringunt; ali vero in tempus differunt exequi consilia, quæ illis (uppedit). *Idem.*

Oportebat Domine, ut inter humiliations, quas tan-
tum cura querbas, casus aliqui occurserent, qui indica-
rent quid esses, & prohiberent, ne tua divinitatis gloria
fusco, retur confusio nis, quibus incertanter expo-
suerat, & opus erat, ut qui videbant te hominem huma-
nam inducunt fragilitatem, tandem in persona tua cognos-
cent Dei Majestatem, atque Omnipotentiam. Hac causa fuit
quae praefat CRISI committit, et exponit, ut
evidenter cuiuslibet

De Mysterio Epiphanie.

Dominus propter vitam nostram inutilitatem. Credimus, sed nihil operamur; hac est fides mortua, & dæmonum fides; in uno in hoc potiori jure dammandi sumus, quia illi non sunt amplius in statu operandi; in nostra vero potestate situm est, quotidie fructum percipere ex talento, quod premanibus habemus. Illa firma sicut fides, & generosa. Quid illos ab Herode non erat timendum? quibus se periculis objiciebant loquentes in Iudea de alio Rege ab hoc violento, & falso tyranno? Non quæsiverunt illi dissimilare sibi itineris cauſam; immo eam præ te tulerunt; si isciaturi sunt de novo Iudæorum Rege; quæsiverunt, ubi natus esset; & quævis turbabatur Herodes, persistente in consilio eundi ad illum adorandum, & cognoscendum. Numquid eadem nobis in simili casu esset constantia, nobis, quibus irrisio, jocus, dipterum timorem inicit, & defensionem deturbat? Denique haec fuit confusa fides, & perseverans; eamque ad extremum usque vita extrema conservarunt. Heu! Domine, quod triste magistrum pali sum? quod in fide alti, & infiniti illius iacturam fecerunt, seu proper supplicium illis a tua justitia inflatum, seu in pœnam crinidum suorum? Numquid fortasse ex hoc numerum sumus? &c. idem.

Fidelis virgines mirum in modo in Regibus, quis enire fecit.

Omiraculum! Omnipotens fidei virtus! Tres principes Iudaorum Regem, vel potius Dominum Mundum quærunt. Ut hunc conveniant, longum iter ingrediuntur; protinus termino inveniunt stabulum, hic ingrediuntur & in stabulo vident infantem in palea cubantem, & inter duo animalia positum. Quid haec illis dictabat, quid distare debet facili pruidentia, in tanta pueri imbecillitate? Fides detegit illis in Pueri Altissimi Majestatem; in carne fragili, & mortali Deum immortalem agnoscent; stabulum tamquam palatum tuum, Domine, intueruntur; præfere tamquam thronum tuum: tantum absit, ut abjectus humili domus eius adspicatur detrectat illus, ut immo exultent pra gaudio. Quia inania misericordia verba, & vanum colloquio de paupere itau, in quo ab illis videris, ubi te viderunt, in terram procidentes coluerunt. His pudentes claudunt oculos omnibus tapientia sua luminaria, ut sanctam amplectantur Evangelii stultitiam. Reges isti ad pedes tuos omnem abijcent magnitudinem suam; ut at tollant speciem tui humilitatis, arque fese tua legi subiectant. Ethnici illi omnibus idolis suis nunciam mitterunt, te verum, & unum Deum adoraturi: Quis non admirabitur potentiam hujus fidei, & gratia tua, Deus meus? idem.

Magi, Domine, thus offerunt tibi, & hoc thure tuam recolunt divinitatem. Thus in Sacraeis adorant; consuptioni igni ipsam quoque sacrumficiūt; & uni tibi, & Domino, adolendum est. Myrrham offerunt tibi, & per hanc Myrrham tuam agnoctum humanitatem. Myrra utebatur ad linu corpora post mortem; & hoc pacto contineatur, licet Deus sis, te esse etiam hominem mortalem. Denique offerunt tibi aurum, & auro recognoscunt dominacionem tuam. Hoc tributum est, quod supremis Principibus perfervimus in testimonium servitius nostras, & in honorem cœlitudinis eorum. Accedit ad aras tuas, Domine, id factus quod ad praefite tui pedes illi fecerunt; venio adoratus divinitatem tuam, eique adoracionis tributum præstutus; humanitatem tuam, & illi grati animi, & amoris tributum perfolutus; dominationem tuam, eique submissionis, & obediencia sacrificium oblatur. Coram te venio infaustatus id, quod egomet feci in baptismo meo, vel quod meo nomine in illo factum est. Venio abremittaturo Mundo, omnibus pompi, & erroibus Mundi, ut tibi adhucram per viam, docilem fidei per serventem, strenuamque proximam. Tales sunt Dei meus, sensus mei, talia consilia &c. idem.

Ne patiaris, Domine, id mihi accidere, quod Iudeis: Mebas medius inter illos versabatur; illi hujus erant populus, & non cognoverunt illum, dum alieni illum in Iudea quærabant, & ex remotissimi terris ad illum adorandum accedebant. Luminum Pater, haec quotidie super in fideles gentes effundis, eaque revocas a Christifidelibus qui sibi abutuntur. Non postulo, ut celles cacos illustrare populos; immo & contra obsecro te, ut eorum miseris; verum ne simili obliviscaris mei: eos replequidem, sed eorum plenitudo non fiat paupertas mea; etenim heu! numquid trans maria aliquis eum idolorum cultor, ad quem velles transferri fidei talentum, ex quo ille centuplum referierit, & quod in manibus meis est inutile? Hac translationis, & tubugatio effectus est iustitia tua, quam reformido ex quod hæc tenus hoc pretioso munere abibus sum! Hoc pacto operatus es cum Iudeis, qui hodie in terribili excitate sequent, cum interim alieni in corum locum subrogandi evocantur. Proh Deus! Omnia a me aufer, omnia inquin temporalia dona; Si ut tibi fiat fatus, his sum exundens, non abuso; sed numquid alescentia jactura manus adeo pretio, qualis est fides. Hac est spes mea, hoc spes fundamentum, hoc primum mea salutis principium. Hanc incipio pluris facere, quam antea; cognoscere incipio hac amissi, me amittere omnia; quapropter

Paragraphus VI.

hominius sapientibus astrorum contemplatione operam dantibus. Efficit, ut haec stella ipsos præcedat ad itineris minuendam difficultatem, quam si ad aliquod tempus abscondit, hoc agit ad eorum amorem, fideisque emundandam, & in genitum hoc pericolo gaudium, quod percepturi sunt item videntes illam, ac tandem invententes thesaurum, quem querunt. Ecce quomodo se ferit nobiscum Deus per suæ bonitatis excessum. Nos primi ad pedes illius ire debemus, ac in genu illam adoratur探, & eamdem fortale, quam Magi mente mentem habuerunt! Sed eundem animum non habuerunt, neque eandem dociliterat; fors curum longe fuit alia. Haec gratia quas ipsi contemnimus, sed potissimum interiorem gratiam, que precipuum est fidei amoris, atque sapientiae instrumentum. *Pater Noster in vita IESU CHRISTI in fabula Bethlehemita de Mysterio Epiphanie.*

Cum Magi ingressi sunt in stabulum ubi illa era quem quærebant, illico resulsa lumen longe divinus illo Syderis, quod ipsos illuc usq; deduxerat. Lumen hoc eorum penetravit corda, & ostendit eis Infanteum illum Deum esse, & Salvatorem eorum, in quo omnes Divinitatis thesauro latebat. Quis non admirabitur hoc in loco fidem Regum Sanctorum, quæ ad perfectionis cumulum evasit. Jam heros magis perterriti quam Herodem audientem quæstiones, que fiscant a Magis Jerosolymam de loco, ubi novus Rex erat nasciturus; ficebat enim per eam, quam habebat cum Judeis necessitudinem, ab his Meliam expectata; ri tamquam thronum tuum: tantum absit, ut abjectus humili domus eius adspicatur detrectat illus, ut rumor percrebatur ester principium interitus sui. Diffimulavit tamquam perturbationem animi sui; Magos alacritate excepit, confititissimos ex Iudeis adhucuit; ab eis quæsivit, quid de Media Scriptura portendat, prothibitus ne Magi deciperentur; sed recipia ubi facta veritatem didicisset, statu JESUM CHRISTUM in ipsius incububus tollere, & hoc pacto immensum capiti suo periculum avertere. Prava consilia sua zeli, & religionis specie celavit; privata instruit colloquia; ab illis scitatis est quod modo, quo tempore, aliaque circumstantias stellæ, quam viderunt, & causas, que illis impulerant, ut novum hunc Regem conquerirent; dolitique lumen infelicatum, quod sibi in Regno suo videre negatum fuerat, quod ipsi in remotissimi terris agnoverant. Illos etiam obtestatus est, ut ex Bethlehem reduces Jerosolyma iter relegeant; ipsum certiori facturi de eo, quod invenient; quod ubi sibi nunciaturus fuisset, ipsum quoque cum aula sua profecturum est ad obsequia tanto Regi præstabilita; atque curaturum, ut in regis auditibus nutritetur ea pompa, ac nitore, qui illius deceret dignitatem. Magi ergo Bethlehem conceperunt nihil de veris Herodis intentionibus suspicentes, qui euntes quicquam vel ex aula, vel ex civitate comitaretur; quippe universus illi populus exeretur, & id in trencibus illustrati procederent Divinam Majestatem adorari sub infantis imbecillitate latenter; eique aurum, myrram, ac thus obolerunt. Sed Deus contra cuius consilia humana nihil potest acquitata, Magos in sonis admixtis, ne Jerosolymam iterum redirent; quapropter per aliam viam reverentur sunt in regionem suam, & hoc pacto fallacem Herodis prudentiam fellerent. idem.

Magos hos, Divina lux, evocati per syderis materialis fulgorem; sed illos simul etiam excitati interiori motu, ut quærerent te, & quævis lateres sub puer figura, panis, non involutus, in paupere domo docuit illis, ut agnoscerent te, atque tamquam Dominum, Deumque suum adorarent. Illic omnes terrenas cogitationes abjecerunt; illis defideria sua exulerunt ad te, sumunque tibi amorem dedicarent; mentem, libertatemque suam legi, ac servitio tuo subiecserunt, te tamquam thesaurem suum respexerunt; tu vero in illis incepisti, tamquam in primitiis gentium adire possessionem animalium, ad quas perquerendas in terram descendisti. Illos vocasti Domine, illos delectasti, illos crebrae docuisti consilia tua, omnia corum desideria repleveristi, & cor eorum gaudio, & consolatione cumulasti. Sed o Deus, quas nobis gratias non conferres, quibus beneficis non cumulares, si sequeremur voluntatem tuam, si fideles effemus divinis afflictibus tuis? Nisi nosmet furdos præberemus vocis tuis, si fatum secundi amare res, quodquidem primi te amare non possumus; si ita dociles effemus, ut sequeremur te, quandoquidem non ita fortis sumus, ut te perquiramus; si te operari sineceremus; si minime adverbaremus illis, qua nobis expetis; quanprimum tales effemus, quales esse nos cupis. idem.

Mundi Salvator Magos prævenit, eosque educit de ipso rurum infidelitate, ut ostendat in illis admirabile lumen suum. Illos suavissimo attrahit modo per novi syderis lacem, cujus adspicere jacundam præbere debet spectaculum. *Quomodo cum Magis egrediuntur Dei.*

Hendry Bibl. Gen. Theol. de Myster. Tom. I.

Quam plurimi homines hanc Sanctorum Regum credunt, ut in labdibrium vertentur quid dictum non fuit de deitate illorum itinere? Sed cum Magi id nocti fuerunt, ad hoc agit ad eorum amorem, fideisque emundandam, & in genitum hoc pericolo gaudium, quod percepturi sunt item videntes illam, ac tandem invententes thesauro, quem querunt. Ecce quomodo se ferit nobiscum Deus per suæ bonitatis excessum. Nos primi ad pedes illius ire debemus, ac in genu illam adoratur, & eamdem fortale, quam Magi mente mentem habuerunt! Sed eundem animum non habuerunt, neque eandem dociliterat; fors curum longe fuit alia. Haec gratia quas ipsi contemnimus, sed potissimum interiorem gratiam, que precipuum est fidei amoris, atque sapientiae instrumentum. *Pater Noster in vita IESU CHRISTI in fabula Bethlehemita de Mysterio Epiphanie.*

Magorum docilitas exemplo nobis est debet perquisitione veritatis, & officiorum Religionis. Stellas vocat, & dicit, & nihilominus indigent adhuc hominum cognitionibus. Accedunt prope Jerosolymam, & stella evanescit. Magi censere non poterant, se fatis ecclisie? Sed cum Deus opera precium non patat per seipsum suas nobis voluntates aperiit, nobis ad homines configiendam est, quos instituit, ut ab illis edoceamus. Noverant Magi Jerosolymam sequentem esse prophetarum, quae Meliam respicebant; illuc se conferant, ut locum nativitatis ejusdem edoceant. Queruntur, se a Deo dereliquerit, quia redacti sunt ad minus insignem viam cogosendi quid a se velit Deus? Nequaquam. Quid interest animæ docili, quam via placeat Deo illam adducere ad se, damnando tutu ad ipsum ducatur. Via, quæ maxime simplex, a naturalis est, saepe etiam est melior ad humilitatem nostram exercendam, ac maius dociliterat nostra merita confereum. Magi audiunt, JESUM CHRISTUM natus esse in Bethlehem ex Doctorum responsibus. Innixi hinc quidem stellæ miraculo, inde vero doctrina Interpretum Legis, in tumultu sunt. Ita nos quoque, ut illi, erimus incubantes filii dei nostri per miracula peracta in Christianæ Religionis institutione, & in gratiam ejusdem, & decisionibus Ecclesiæ, quæ per non intermixtum Pastorum seriem subtiliter ab eō tempore, ut ad nos transmittat uetus, & oracula, quæ ab eodem didicit JESU CHRISTO. *Ex libro, cui Titulus: Verus spiritus, & uetus testamenti anni festivitatem.*

Quenam difficultas Magos avertire potuit, ne pro Deo puerum omnibus rebus egenum adorarent? Hiccine igitur quis habens potest? Ma. nisi inuenta hinc prodebat, ad longe plurimos detercentes fideles, qui nihil invente vellet in Religione, quod sensu suorum studiis, & carnis rationis nisi confilici alveretur? Magi tamen non index minus parati sunt, ut JESUM CHRISTUM adorent. Meminerunt justarum causarum, propter quas crediderunt, Puerum hunc sua manera, & sacrificia mereri: hoc fatus est, ut immobiles maneat in eo, quod ab ipsi petit Deus. Ita quilibet verus Christianus agere conuexit; tunc, quid a se expertus Deus, adhuc illi quævis aliud sensum, & humanarum idearum suadat rebellio; quævis in uitatu via magna ipsi occurrat pericula, quævis plurimos inventi obices, quos illi homines vellent obire fermebus, exemplis, & autoritate. idem.

Quid obici non potest Magis, ubi vidi sunt patrias dominos relinquere, ut longum iter suscipiant, & ignorantem Regem conquerantur, qui sciret, ubi efficiat inquietudinem, & ignoratorem? Sed quid prodest lumen cæsis, oculos obstruentibus fibi? Quis prohibet, ne Herodi eadem, quæ Magis, accidenter felicitas? Deus mittit ad eam tres Reges advenas, illi nunciatores nativitatem Salvatorem Mundi in Iudea; permittit etiam, ut doctores populi funditus illum erudiant de loco, ubi Melias natus est; quid omnes humani profundi cognitiones? quid omnes haec gratia, in corde ambitioso, & impio? Tumultus, veritas, crudelitas, anima mandana, hypocrita, Religionem ipsam posthabent politicas, ambitionis, inexplicabili cupiditatibus. O quam verum est, Deum semper inueniri, cum bona fide queritur. Numquam deficit subfundit, neque dux. Omnia pendunt a reatu intentionis nostrarum, & a nostris cordis sinceritate; cordis hujus nequitia extinguit, vel irritum facit lucem gratiae. Hec fructu lucet, si quis oculos claudit, ne videat. *P. Croiset in anno Christiano.*

Quod speciat ad Reges, quibus contigit adorare Mundus Salvatorem, eique sua offerte munera, facile est afferre, qui quævis gratiarum, ac supernaturalium bonorum affluentia cumulati fuerint, quanam viva fide, quanam ardente caritate, quan puro, strenuoque zelo dominum suum faciunt reveri, ubi postquam ea nunciaverunt mirabilia, quæ viderant, meritis sunt mortem Sanctorum obire. Et profecto gratia, & adeo singularis vocatio, fidelites adeo generosa, & sollicita, non alium invenire poterat exitum. Hoc sane credit Ecclesia permittens illis publicum adhuc cultum. *Non humanæ rationes, & ignorantes, sed homines, non meritos, sed illos veritatem, non virtutem, sed hinc prodebat.*

Quinam fuerunt sensus letitiae, admirationis, amoris, & reverentiae sanctorum horum Regum, qui statim ac per venerantur in Bethlehem, viderunt, se non deceptos fuisse, & viderunt divinum hunc Salvatorem, in quo supernaturali lumine illustrati, agnoverunt residere corporaliter totam divinitatis plenitudinem. Atque acribus religiosis sensibus, quanam reverentia, quibus pietatis sensibus, prostraverunt se coram illo! Quam grata Salvatori Mundi ista adoratio! quæ fide coram illo cor suum eluderunt! Quamvis pretiosa efficitur illos munera, eorum tamen devotio, & caritas sunt prætermodi apud Deum. Cor nostris largitatibus precium tribuit; quod si defit, oblationes nostra Deo grata esse non possunt. Quos mortales inanem adhuc cultum Deo, quia cor eorum longe absit ab illo! Eheu! Salvator, quot, quanquam nascitor exempla in primis adoratoribus tuis! Numquid ea quod minori sumptu invenire te possum, opus est ut minori cum sollicitudine te ipsum inquiram, te minori cum reverentia colam, tibi infrequentia mea præstet obsequia? idem.

Statim ac JESUS CHRISTUS natus est, in id incubit, ut se tradaret cognoscendum; quia pro nobis venit, & præcipuum illius consilium est salutem nostram operari. Ipse Iudeorum Salvator est, atque Gentilium. A S. Paulo didicimus, nullum esse discrimen Iudeum inter

Epiphania

Gentilium

G. & Genz.

dicere divitiam. propter quam tres hi Magi, vires spectabiles, cum per auctoritatem, quam in terris habent, tum per scientiam famam, Divino afflato acti veniant ab extremitate Orientis oris in Bethleem duce stellam, ut tibi praesentem honores, & obsequia, que Deo uni debentur. *Confidationes Abbatis Trapenseis in Exemplum.*

Celeberrimum hoc Magorum iter plures effectus habuit non pratermittendos, quorum primis fuit, docere, te, Domine, fui humanitas tua velamine veram contextivitatem. Hoc innotescit ex testimonio Prophetae locutus de aeterna generatione tua, & ex ihu, quod tribi offerunt Magi, ex auro, & myrra, quod tibi praefuerunt. Thus tibi conferant, tamquam signum cultus, & adoracionis, quam adibent tibi; aurum, tamquam Dominum honorum omnium, omnipotens Mundi divitiarum; & myrram, ad ostendendum in manibus tuis positam est vita, & mortem, tibi est omnimodam in nos auctoritatem, ac te ad libitum de nobis disponere. *Idem.*

Ad Magorum adventum. Herodes & legi Sacrae scriptae expallit.

Turba Herodis, & commotio, qua accidit Jerosolyma, stupor Principum ex Sacerdotibus, & Doctoribus populi, ubi audierunt Magos, due stellae, quae illis apparuerat adeo eminus acceperit, ac tot traduxisse regiones, ut Iudaeorum Regem quererent, & inventum adorarent, hac inquit turba, & commotio, significat Domine, populo, qui tamdiu te expectat, te tandem in Mondo venisse. Hoc illi aliquas ingent cogitationes; hoc in illo cier aliquos motus, sed quin ex tanto nuncio quidquam proficit, elius obliviscitur, ejusque memoria deletur. Memoria, quam servat Herodes, illum impulit in facinus crudelissimum, & ab omni humanitatis sensu remotissimum; posuit enim pueros omnes a blimatu & infra, qui in Bethleem, ejusque finibus invenientur occisione deleri. Sacerdotes vero, & Scribe, cuius sancta impatitatem incendi querentes quis esset hic Christus, novus hic Rex Iudaeorum, qui in lucem prodierat, in eo subseruerunt, ut leviter vestigantur locum, ubi Messias erat nasciturus. *Idem.*

Tres Magi ab extremitate terrae plagi venerunt abjecturi coronas suas ad pedes novi Regis huius. Jerosolymam in exemplum, non excusare, Iudeos ex sejope.

Magorum adventus & exemplum, non excusare, Iudeos ex sejope.

Quemadmodum Magi non comprehendebant stellam, nisi calum contemplati fuissent, quomodocum nominis de Reli-⁷⁹ dei vestigationis veritatis persuaderet possumus, nisi eas meditari debemus? Hoc! unde nam sit, quod Mundus repletus sit eximis ingenis, quae hominum approbationem querentibus in rebus profani, verantur in cruda ignorantiā ruradum Religionem spectantium, & sensim, & sine sensu incident in secretam infidelitatem, quae hodierna die veterum est vulnus religionis! Spiritus fortes! politici huius saeculi Mundi Principes! quomodocum passi estis in vetustis animabus fidei faciem extingui! Vobis cura non fuit forese lumen illius veritatis eius meditatione. Si Sacrum liberorum lectioni impedirent tempus, quod quotidie in inanibus, curiosisque perquisitionibus traduxisset, facti suis Doctores eius Religionis, caput secreti facti estis Apostoli. Aliquot igitur dies percipite, aliquot horae quadrantes, ut illam meditentur. Spiritus vester quantumvis excusat licentia, quae illam perturbat, & cupitate, quae caliginem illi offundit, modo in tanta perturbatione evocatus rectitudinis superis, cogere invitus sanctam, divinamque Religionem hanc venerari. *Idem.*

Hi Orientis Sapientes caelum corporum, syderumque contemplationi dediti, & intrusus invisibili fulgere illustrati, qui in ipso anima eluefuit, eodem tempore visibilis stellae claritate deducuntur: Hi inquam Orientis Sapientes nobis non solum designant Ethnicos omnes evocatos ad fidem, qui ingrediantur in Ecclesiam, ut Apostolus ait, per Synagogam ruinam, torrentis instar per valles aggerem hiaticum illabent: *Canticum ex parte Israel factum est, ut plenitudo genitum intraverit: (ad Roman. 11.)* Verum etiam miraculosa. Magorum conversio, qui stella dum ad JESUM CHRISTUM dederunt, ostegit nobis, omnes veros Sapientes intentos contemplationis calorum, & mirabilium Creatoris, quo in orbem universum effusa sunt, ex rebus visibilibus gradum sibi constitutus per quem ascendat ad invisibilium, cum fidelitas Legis accedit usi perfectio rationis, & peccati nubes nequaquam offundunt caliginem in animabus eorum, divinis luminibus, quibus illa preparatur revelatione salem confusus, & implicite JESUS CHRISTI. *Idem.*

Agnoscamus quanta veneratione, & quibus grati animi sensibus hodiernum Mysterium replere nos debet, qui cum ante per densam idolatriam noctem, quo omnibus tenebris terris incubuerat, cœcumsumus, in magna revelatione luce ambulamus. JESUS CHRISTUS de omni sufficiet, & excedere predicator, & annunciantur virtus placita, quae manant ex vulneribus Redemptoris, ubique fluunt per rivos Sacramentorum, qui fidelitas omnibus patet, decies centena Altarium millia sumunt thure, quod adorabili huic victimæ adolescent, cuius sacrificium quotidie intitularunt, & anima mundo ignorantia inter ipsam Mundum corruptionem coram Domino fauiscantur. Vx nobis fit tot gratias inutiles efficerimus, ac inter tot dices, & laulus vias perierimus. Que horribilis desperatio Christiano reprobat, qui per infidelitatem suam votacionis gratia sua amiserit hereditatem Regni caelestis, ad quam accessus erat! Destinatus eram, ut aeternum Deo fuerit in Sanctorum societate: Evangelicum horum lumen, quod animam meam illustraverat, illam ad beatum hunc unum perducere poterat, quam in nullam redditus spem amisi. Tunc fugite vobis ploratus, quos rabies elicet, & dirum vermen, qui damnum torquet, atque discepit &c.

Mari eccl. Patrum sententia est præcipua nostra Religionis My-

steria tunc Magis revelata fuisse, & stellam intelligentem ipsa nostra, que illos ad stabulum uice Salvatoris adduxerat Mysteria confocata sunt cum luce vivida, & interiori, quod quod fuit, mentem illorum pervadens detegebat illis non solum no-
tandum Regem, quem in hoc adorabili puero querebant, numeribus sed etiam præcias fidei veritatis. Propterea sollemnis his dies Epiphanie appellatur, videlicet manifestatio, eten-
tim secrete, quorum sequenter fuerat populus Iudaicus, incepserunt manifestari nationibus in persona horum Principum, qui miraculose illustrati fuerunt. Ita mysticis do-
nariis, quae offerunt JESU CHRISTO, adiuvant perfe-
ctiores actus Religionis, quorum symbola sunt ipsa mu-
nera. Per aurum oblatum fatuus supremum regnum il-
lud, quo abfolitus creatorum omnium Dominus consti-
tuatur; Per thus, quod illi offerunt, inde restarunt obsequium illius divinitatis. Adorant Deum abcondi-
tum sub hominis specie. Fides efficit, ut detegat omnem Dei Majestatem in hoc infante latenter; omnem cele-
stem aulam in stabulo, & tot divinis claritatibus perstri-
cti, quibus sunt undique lepsi, adorant hunc Deum car-
ne humana circumdatum. *Idem.*

Adoratio, quam Herodes simulat se JESU CHRISTO multa fe-
critis, plena est veritatis, & mendaciorum; recens na-
tum puerum querit, ut illum perdat; nequissimum perfidum post Reges.

Adorator est JESU CHRISTI verbo tenus, sed ea per-
secutor. Quemadmodum necit regnum Regis, cuius Na-
tivitatem reformidat, non esse hujus Mundi, & cum, qui
defendit datus subditis immortales coconas, non eripe-
re fluxas, ac terrenas, querit illum in fango plurimo-
rum innocentium, quos crudelis politica sacrificat; pos-
sumus enim pueros omnes a blimatu & infra, qui in Bethleem,
ejusque finibus invenientur occisione deleri. Sacer-
dotes vero, & Scribe, cuius sancta impatitatem incendi
querantur quae esset hic Christus, novus hic Rex Iudaeorum, qui in lucem prodierat, in eo subseruerunt, ut leviter
cursu vestigantur locum, ubi Messias erat nasciturus. *Idem.*

Quemadmodum Magi non comprehendebant stellam, nisi Magorum adventus & exemplum, non excusare, Iudeos ex sejope.

Nonne mirum est vide, dum Reges isti magnum hoc detegebant Mysterium, quin antea sufficiunt edocit, Iudeos, qui tot facilius ante Prophetarum oraculis illustrati fue-
runt, & qui neverant, sibi Christus nasciturus esset, per-
manere in cacitate sua, qui ipso cognitio, & testimo-
nia, qui perhibent Herodi, JESUM CHRISTUM in Be-
thleem nasciturum esse, discriminat jacturam facien-
tis regni fui; scilicet ipsa ditione sui pergera profici-
sci non posse, quin coram profectio plurimas in subditis
debet alitera iura in proximorum dictione, aliquam mo-
lentur in agros irruptionem, & impetu repente facta ar-
cem aliquam ad dictacionem compellerent. Alii adhuc sa-
pientes ajebant, periculum manifestum esse; querendus, enim erat in Iudea Rex, quem hac stella portenderet; hoc idem esse ac objicere sibi libidini Herodis, qui regni
potitus per fas & nefas, erat non secus ac aliis tyranni,
mirum in modum sua auctoritas zelotypus. Ex con-
fidentium ergo rationibus inferendum erat, Reges hoc iter
suscipere non posse, quin in discrimen adducerent valen-
tudinem, honorem, regnum, & vitam. Sed Reges isti pro-
bant ut vere Sapientes esse; innituntur quippe auctorita-
ris causa, affectum, & amorem quem Reges erga illum
testabantur. *Liber, qui inservit: Confidationes in Domi-
nico, sedq[ue] Mysteriorum dies.*

Attingite quodloque hoc in occasione errorum mentis in He-
rode, qui habuit est tamquam temporis sui verutissimum. *Canticum Herodis.*

Cum audiret sermones horum Regum alienigenarum, Sa-
cerdotum, Scribarumque concilium cogit, & sciscitur ab
eis, ubinam Meffias secundum Prophetarum Oracula esse
nasciturus.

Sed si insipiens Monarcha, si Doctores, quos
consulis norunt, ubi Meffias nasciturus est, quomodo illi
certi esse possint, nisi id didicerint ab ipso Deo, vel a
Ministris spiritu ejusdem afflati? Et si hoc illis revelavit
Deus, quomodo speras te prohibitum quo minus oraci-
tur, ut ex illis ore prodierint, adimplentur? Quid ti-
bi prodest illos confusare, si illis credere non vis; & si
creditis tibi sidem habendam iis, qui Dei Nomine direx-
erint, quoniam putas futurum, ut valeas avertire, quid
tibi in Dei ipius Nomine portenderint? Si non creditis,
Deum certissime prævidere universa, quomodo tenes tibi
esse credendum? Sin e contra tibi persuasum est, ipsum
habere omnia perfecta, & explorata, nonne opus est, ut
simil tibi persuasum sit, nihil a redita ratione abhorrete
magis, quam oblitore, ne Dei consilia implentur? Si
illumin credere debes tamquam infinita Sapientem; nonne
timere debes tamquam omnipotentem, & invitam volun-
tatis ejusdem vim confiteri? Vel igitur cæce Rex cœla
inquirere quid de eo dixerint Prophetæ; vel saltem illos
confusare, ut anfantria riparia perdendi illum, cuius Na-
tivitatem, ac dignitatem tibi revelabant. *Abbas de Bourges,*
sermo de Epiphania.

Non extrema ex iis rationibus, propter quas religiosos

Magis Iudeos, qui ipso auctoritate, & auctoritate tempus ad-
ventus ejusdem in Mundum; & nihilominus quavis ille
codem connotato tempore in Mundum descendere, illum
reliciunt, cumque pro Meffia nolunt habere. Magi econ-
tra, unam dumtaxat habere poterant prophetiam, eam
qui prolatam ab homine, cuius religio, & morum difi-
culty corruptæ erant. Tamen non harent; statim agno-
scunt Principes in regionibus suis prædictum unica, &
veteri propheta & aliud nolunt testimonium, quam no-
vi syderis, quod illi lucebat secundum verba ejusdem
vaticinii. Solo stellæ huius adspicere finunt se persuaderi,
& quin expertent, dum domi suis evulgetur novi hujus
Regis Nativitas, ite corripant, ut convenientem illum, &
afferent ei cumulatissima dona tamquam totidem sua ve-
nerationis arrhas, & pignora. *Idem.*

Creditur pollius quamplurimos vidisse stellam eam.

Nonne divitiam, quam Magi comprehendebant, illius pulchritudinem

videbant, atque per ottium contemplatos, & non
nullis etiam fortasse tantum lumen, ut intellige-
tur, quid illa significaret: tamen tres tantum fuerunt

Magi, qui confluum creperint inquirendi novum Regem,

cujus stellam fuerunt intuiti. Reliqui omnes seipso vin-
cente non poterunt, neque animum inducere, ut pa-
tria relinquenter domos, confanguinos, bona, regionem

sunt, quos stellæ gratia sepius illuminant, fed il-
lum sequuntur, ut nullum ad incommoda labore que-
vadit.

Carissimi Herodes in hoc profecto.

Autem autem Herodes subiicit: et, & omni Judeis secundum Propheta cum illo.

(Matth. 2.) Nonne opus erat, ut Principes illi viri optimi confirmatis in fide? nonne dicendum est, illis paratos esse, ut omnes perficerent, cum videbant, se sibi ha-
bitacum iniquitatis Herodis odium, & iracundiam confundere? Quo-
tiones clam admoniti fuerunt Herodem tacitum fremere præ-
furore, & periculum esse, ne aperte exardecseret, & in ira
erumperet? Quocies homines hortati sunt illos, ut clanculum abirent, & sibi quis confulerent? Sed perfidus semper in inquisitione sua, & cognitio Herodem, ut sibi gra-
tificatus, Legis Interpretis confutar. *Idem.*

Qui videt Herodem in aulam arcebentem Principes Sacer-
dotum, & Doctores Legis, ut eos confusant, ubi gentium

Chriftus est nasciturus, facile intelligit, illum animi egritatem præfusus perturbari, & ratione hac in re minime duci-

Etenim vel Scripturis credebat, vel fecit; si minime crede-
bat, cur illas confusi jubet; si fecerit, quomodo persuadere

sibi poterat se effectum carum evitatum, quandoque-
dum, non est sapientia, non est prudens, non est confluum contra De-

monum. (Prov. 21.) Et quod Deus constituit, certo certius, quidquid omnes admittantur homines, eventurum est. Re-

Ipsander illi Christum in Bethleem nasciturum. Statim in arena tyranus decrevit novum hunc Regem sibi de medio auferendum. Nihil confluum ejus magis consentaneum vide-
batur, quem retinere Magos, vel mittere, qui illis clam subsequebantur, ut puerum adhuc recentem ab utero comprehenderent. Sed ita Dominus hominem evertit confusio-
nem. Herodes illos abirent, sperans eos redituros ad se, si-
bus nuncius fuerunt imperare mari, ac denatis, neque mortuus, suscitare, neque casis oculorum aciem relixiisse, & qui in coram oculis videbatur tamquam inflata & vulgo, in
silenti, infinitate, ac paupertate. Tamea si Magi nul-
lo in discrimine habuerint non secus ac hominum plerique
celestia, fortasse non vidissent stellam, nisi cum spiri-
tu curiositas, neque convenientia, ut naturales causas
inquierent, nec properarent iter, atque cuncti parecer
imperio, quo vocabantur, nequaquam recipiunt maximum omnium beneficiorum. Ex S. Augustini sermone 35. de Tempore.

A veritatis specie non abhorret, Reges hos nequaquam Lumen ex-
ingressos fuisse iter Bethleemiticum, nisi post initum con-
sultum, auditamque præcipuum Ministeriorum suorum sen-
tenciam.

Etiam in ecclesiis, quae in orientem versus sunt, videtur

caelum, quod in orientem versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in occidente versus est, videtur, quod in oriente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in occidente versus est, videtur, quod in oriente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in occidente versus est, videtur, quod in oriente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

caelum, quod in oriente versus est, videtur, quod in occidente

quam, longum, ac difficile iter ingressuri in remotissimam terram, quin scirent, quinam vere futurus erit terminus viae. Sed mortales id genus qui tunc neglexerent medium, quod illis offerebat Deus, ut de infidelitatibus sua tenebris emergerent, verisimile est in imponitatem sua animam effici. Applicemus id nobis in ipsius: Quoies Spiritus Sancti lumen animabus nostris concutans velut stellae, offendit nobis, querendum est Dei Filium, amplectendam ejus paupertatem, humilitatem, alias virtutes ejus, & nichilominus ne pedem quidem protinus, quamvis fatis intelligeremus, quid nobis innueret stella. Adeo commodis nostris invenimus, aliquis rebus, quas deperimus. Meminerimus ad levem aliquem laborem evitandum, sape commentos fulse aereas difficultates. Tunc de nobis quoque jure dici poterat, eamdem fellam, quo nobis dux erat fatus, in Cali via, efficie, ut deerratio nostra fieret nocitor, eamdem magis voluntariam efficiendo, P. a. Ponte in *Mediationibus de Mysteriis Fidei.*

Dicitus **ab** **Magis** **et** **Regibus**
indubitate
ad **reduc-**
giundam **Ju-**
deorum **in**
fidelitatem,
Vorum quid illud est, quod Magis pueru adorare perfuasit? Nam neque virgo ipsa erat nobilis, nec domini, in qua habita-
bat, illus erat, nec quicquam ex his omniis, quae videbantur
ejusmodi erat, quod & Magis admirationem faceret, eorum ad
puerum adorandum alliceret. At vero illi non modo adorau-
erunt etiam aperte blasphemarum fuisse operari mustra, & manus di-
gulata corde Deo, quam homine, Tunc superius, & myrra ip-
perissimum conprobantur. Quidnam igitur illud est, quod eis &
domo, & passio relata, tanti iteris spatio transire persuaser-
et? Quo puncto dubio factus, & filia quam videbant, &
a Deo donata lux, qua illorum mentibus, quis aliud quadammodo
dus effilarat, eosque paulatim ad perfidissimum scientiam provi-
berat. Cum enim effeta cuncta alla villa, nisi ipsa coru am-
mias incitasse, nunquam profecto tamquam illi honoris parvulo ar-
rulissimo, idcirco nibi de sensibilibus istis grande compituit,
sed angustis ruguris, & viles prescriptum, & knops matre, ut
matris uada Magorum Philosophia clarificaret: Et ut distet, quia
non quasi homini tamquam, sed etiam Dei auctori omnium supbil-
carum bonorum, propterea nullo oru, quam exercitare videban-
tur, offens sunt: sed & puerum fideliter adorabant, & numeru
suppliciter offendebant, que tam tamplum, & a Iudaeorum ri-
ditate distarent, & Ecclesiastica Philosophia convenienter. San-
ctus Joannes Chrysostomus homil. 8. in cap. 2. S. Mat-
thai.

Mundi sapientia semper Deo fuit contraaria; verum si unquam constitit de hac veritate, id accidit sane in follementis hujus Mysterio. Quid enim prohibitus putatis, ne ceterationes omnes confluenter ad stabulum Bethleem ad videandum hunc Iudaorum Regem, & Salvatorem Israel, cuius Nativitas tot prodigiis nunciabatur? Quid numeram cultorum IESU CHRISTI ad tres tantum Magos rediget? Nonne hoc fallax sapientia? Plurimi, non secus ac Magi stellam viderunt; plurimi ab illis, quid illa portenderet, audierunt; sed infantes esse putarunt his omnibus immorari, & domos suas deferere, ut de incerta Nativitate fierent certiores. Magi Jerosolymam ingrediuntur; de Rege recente nato, deque mirabiliter sydere a vi se loquuntur. Herodes hac audiit omnia. Sacerdotes confundunt Scripturas; Jerosolyma tota turbatur. Illi Bethleem mittuntur, & tamen foli illuc fese conferre relinquuntur. Herodes, qui politicus est, turbam suam disstipulat, veritus, ne levitatem redargueretur, si ad primam nove hujus rei nunciun in aciem descendaret. Scribi, & Legis Doctores, qui mittunt Magos in Bethleem, eo nequaquam se confundant, ne in discrimen adducant existimationem suam; plerique omnipotem hanc Magorum profectionem infaniam putant, & interim IESUS CHRISTUS manet derelictus, & in info, adventu suo ab omnibus fete ignoratur. Ecce Mundus di spiritum, qui nimis heu communis est inter ipsos Christi fidèles, ubi IESUS CHRISTUS non major habetur in pretio, quam olim habitus fuerit in Bethleem, ubi veri, & aperti cultores illius sunt admodum pauci; ubi pudet palam proficer pietatem; ubi foli Sapientes illi sunt; qui norunt rebus suis consolare, fusque propicere utilitati. Pater Andreas Castillon in Adventu, Sermon pro die Epiphania.

Nunquam Magi Reges sapientiores fuerunt, quam in hoc facto, in quo vis sunt oblitii sapientia sua. Etenim, quod, ut cum Mando loquamus, quoniam fuit sapientia & horum Principium Politica ad solum stellam fulgorem, tunc humiliter inquirerent, statim relinquere ditiones suas, & exiles, ite aggregi leucarum plurimas ducentorum in alienam terram, non alium ob finem, nisi ut honorem adhuc perponeret, qui in Iudea regnaturus erat? Quia sapientia, loquor tempore secundum placita mundana sapientia, adire regem ipsum Iudeorum in ipsa Iudea Metropoli, ad quendam ex ipso nunciū Nativitatis huius pueri, quem Celum destinabat, ut eidem fecerant, & coronam Iuda auferret? Nonne hoc erat Regem hunc lizadre, furentem in illo zelotypiam cicer, & fibi permisito confare? Quanquam adhuc sapientem est aperte profiteri, se secum proficia artillaria donaria, que huic pueru largientur? Tamen in facto hoc, quod mundo multitudine vulturum est, divinitus sapientem fuisse. Non illas utilitas, recensio-

hominum sermones improphanum consilium eorum prohiberunt, quoniam iter corriperent: Non illos Herodis affectus deterruit; non Judaeorum turba turbavit: malum horum exemplum non illos iter relegere coegerit, & contra omnia illorum placita quasiverunt IESUM CHRISTUM, cumque inventarent, invento obsequia, & munera sua obblerunt. Hujusmodi sunt Sapientes Evangelii, & i[ps]i, quos Deus habet in pretio, & sapientes appellant; qui contemptum lucra, timores, rationes humanas, & omnes Mundib[us], ut Deum querant, debitumque illi deferant hominem. *Id est*

In hoc Magorum facto agnoscamus, Fideles, effectum admirabiliter fidei, stellae huius inter humana ignorantia tenebras coruscantes. Confusum, obscurumque hoc IESU CHRISTI lumen, quod per umbras, & nubes ostendit non nisi magnum hoc nostra Religionis objectum, nos ad illum adducit, & dignos prabet, qui ipsum facie ad faciem videmus. Hac lux ut lucens in loco obscuro, & caliginoso. Quamvis in nocte densa ambulemus, & undeque tenebris septi sumus, tamen si fidelier sequimur nitens horum vestigium, quod nobis Cali via aperit, nunquam labemur; fides haec, qua haec tenus recens est, figurabatur per signum columnam, quia in lege veteri per noctem dux erat Israëlitarum; & modo etiam cum vividioribus fidei luminebus illustrarum, lumina hac tempore conjuncta sunt cum aliquibus divinis claritatibus communia sunt, ut humani intellectus fatis perspicere videat in divinis non erret; similique non inventi claritatem adeo manifestam, quia prohibeat, ut se sub Divini Verbi auctoritate captiver. Abbas du Jar
y Sermon de Ephphatha.

Magorum celestis in sequenda Cali vocazione primus fuit effectus fidei Magorum, & primus actus sublimis ejus sapientie, quia per Divinam mutationem, cum essent infideles, adduxit eos in statum inventiendi Deum Salvatorem, ex quo viderunt stellam ejus, statim discernerunt, ut se ad illum conferrent. *Vidimus stellam eum, & venimus.* (Matth. 2, 2.) Non permanerunt anticipes, sed non dereliquerunt; non inanibus consiliis capiendis haeserunt. Intenti stellae quis illo distractur, & unice illum querentes, quem illa portentum debitat agmine profecti sunt. Quare? quia pleni jam erant hoc spiritu, & hac supernaturali sapientia, quae magit Electos Dei. Sed ut Sanctus Chrysostomus animadvertisit Deum querares efficaci, solidoque modo, quo illum deitatis anima queris, jam non est ratiocinari, neque contulere; sed exequi, & facere. Unde sequitur, *Sanctus hic Doctor ait, ubi deliberatur, consilatur, ac rationes queruntur, quicunque adhuc intentio inventiendi Deum, semper per querendo illum, vel semper se illum querere cogitandum, illum nunquam inventiri.* En qua in re Magorum celestis sita fuit; videbunt stellam, & viva animati fide, antiquae ardenti cupiditate ad terminum perveniente, quod a stella evocabantur, nulli earam rerum, quia illas removant porerant, aures praeberuerunt: *Vidimus, & venimus.* P. *Bowdallensis Sermons de Ephphazia.*

Ita Magi operantur, sed si nosmet cum illis conferimus Christiani Auditores, quodnam hic primum est, magazinum malum, quod nobismet exprobare debemus? Nonne externe mora, affectata dilationes, cunctationes imprudentes, quas nequitius quotidie exequendis Dei mandatis, & afflictibus gratia? Integri fortasse elasti sunt anni, ex quo Deus nos vacat, & nos illi refutimis. In Christiana fide educatis nobis major illuxit luminis copia ad ambulandum, quam Magis; fides nostra magis firma est, magis formata, & expedita, distinctius quam illi. Dei donobis voluntates, & consilia cognoscimus. Dum illis una tantum stile coruscat, sexcenta rationes nosmet persuadunt, excenta non confundunt exempla. Scir. priu. omnes loquuntur, rot. Doctores eruditiori, tunc nos urgent Evangelii Pracones, qui hortantur, atque sollicitant; sed fructu quia semper menditus moras. Nunquam dicemus, ut Magi? *Vidimus, & Verimus?* Ita est, vidi, vel video hodierna die, quid a me polcat Deus; ideoque hodierna die hoc mea-
cunstans
sequenda
vocatione
intervalle
fici
ris
tributis
bis, &
recipim

Magi statim fecerunt, quod mox labentibus annis fecerunt apostoli. Videlicet omnia reliquerunt pro JESU CHRISTO, & jure suo primi dicere potuerunt cum Sancto Petro: Ecce non regimur omnia, & servii sumus. (Matt. 10, 38) Iororum enim fortitudo in hujusmodi confusio arripiendo certe ipsorum abalienatio, qua ea defundit, que sibi sunt antiquissima, insugis constantia in subversis laboribus prolis itineris, & in requie sua posthabenda, hac minime considerant, solunt tamquam argumentum eminentis ostentationem.

ent. Facile enim est, Sanctus Chrysostomus inquit, se-
ui motum gratia, que nullis stat fumbris natura; &
Dei inspirationibus obsequi, ubi nullus ex Mundi parte
brevi occurrat. Fidei, Christianae Sapientie meritum est
brenunciar etiam, ubi opus sit, iis rebus, que impunis
amantur, poterit habitus, vincula infringere, commo-
dis privari, ac vita deliciis, sibique viam inferre, fine
qua in Caleste regnum non patet via. Tunc, sequitur
Sanctus Chrysostomus, carnis prudentia adhuc callidior
est, atque veritut, ut nos deterreat a via, ad quam nos
deducere vult Deus. Tunc jugularis sancta desideria, que
Deus per vivida gratiae lux lamina excitatervit in cordi-
bus nostris, nos ignavos efficit, frigidos, languentes ea in-
tendit, que omnem diligentiam nostram & omnia flagitat
zelum Hanc autem ignaviam fidis in nobis superaret
sunt, si Magorum exemplum imitari velimus; & inde
etiam confidenciam est nobis, utrum via, per quam am-
pliatur nostra saepe adducatur ad Deum. *Idem.*

STUS regnat in nobis, & unus hujus est ad arbitrium
feli insinuare in animas, & illis quacumque voluerit
impropositum ingener. Dicere possumus ipsum Regem ef-
fe universalem Regem cali, ubi novum fylus prodire jit-
, & Regem terra, ubi efficit, ut omnes imperium,
ac praesentiam suam fentiant, vel remotissimas gentes, Re-
gem Iudeorum, & Gentilium, dictiounem omnium, & con-
ditionum; quoniam omnes conditiones, atque ditiones
æque vocat ad se, summos, & imos. Sed Mundi Salva-
toru, Rex Regum es, & Dominus Dominantium. Tu
Domine meus eris peculiaris Dominus; nimis diu mun-
dus in dura servitute retinet me, suscepit legibus subje-
cit: excutiendum tandem aliquando est jugum adeo oce-
rosum, & turpe. Tu regnabis in cor meum, & in meo
corde; Tu solus regnabis, & solus omnia moderaberis
eius cogitationes, desideria, consilia. *Idem.*

In tripli oblatione a Magis Salvatoru facta quot con-
tinente mysteria! tota ibi expresa est IESU CHRISTI

Cum Magi Herosyolymam pervenerunt, stella, quæ illos prædecebat, peculiari Dei consilio, repente evanuit. Quid illi cogitare non poterat? Quid illis metuendum non erat? Fides eorum era se labelactanda, turbanda, commovenda? Sed non ita, fides; periculosis difficiliter, periculum maxime inopinatum, prætextus speciosissimum, quæ illis præbebat de redditu cogitandi eorum consilium non mutant. Quocumque pretio Deum, quem querunt, inventire volunt. Viderunt stellam ejus, & experti sunt gratia ejusdem unctionem; hoc fatis est; si stella hac non ultra illicescit, Providentia secreter adorant, sed inde scandali occasione minime arripiunt. Deus illis anfani præbet offendendi suam fidilitatem, & intelligunt, ubi similes acciderint circumstantia constantiam esse adhibendam. Item.

Aliquid ulterius nos docent Magi: quid porro? Quare Deum cum genero contemptu omnium humanarum rationum, & cum libertate, que decet Sanctitatem Christianae Religionis, quam proferuntur. Fuisse unquam simile exemplum? Media in Ierusalem, & coram Herode, scilicet in iustitia ubi natura est novus Rex Iudorum. Quin ultimum adhibeant cautionem, fatentur eis veniente ad illum adorandum. Unice cogitatione has occupati nulli habent in discrimine omnes confederationes, que zeli ipsorum impetus possunt retardare. Herodes succentur, turbetur; Synagoga hoc fibi scandalo vertat, obmurmuret; dicant; & cogint de ipsis homines quodcumque volent; non solum in Iudea, sed etiam in Herodias coniuncta, una. Eius dicens sensus est auro regiam significari potentiam, unde etiam mihi Pontificis qualitatem; myrra illius sepulcrum: In aure ut ostendatur regis potesta; in throno Sacrorum magni consularis; & in myrra Dominicam sepulcrum. Fructum percepit ex his fententias omnibus, & Salvatoris vestri Magnalium sublimem conceptum vobis adstruitre. Proponite illi fideliter adhaerere tamquam Deo, Regique vestro; illum tamquam Supremum Pontificem colere, qui pro vobis se immolavit in cruce, & qui quotidie immolat te in altaris nostris, eumque imitari tamquam victimam, que propter peccata nostra sacrificata est, & recepta amaritudine. Pater Novus in priori parte Hominis Orationis, me dicimus ex Ephesiano.

Judæorum censura, non Herodis nequita, non huic disiplinandi metus, non perculum, quod illius ministrer, eos prohibet, quominus Salvator, Deoque nascienti cultum, quem debent, adhibeant. Itane, auditores, fungimini officiis religionis vestrae? Quoties humana ratio fidem vestram captivabit? Quoties in facie Myeritis, cum agebarat de adorando Deo eodem, quem Magi venerantur, fuitis ignavi pravaricatores? Quoties ante aras timor, ne traduceremini tamquam pri homines, & frugi, oblitis estis vos esse Christianos, & per summam imbecillitatem ingenti cum scandalo impii videri maluistis? Quoties noxiis pabor obstruxisti os iis in locis, ubi vestris vestri erant palam expromendi? Ubinam tunc erat hæc Christiana libertas, quam vobis vindicare debebat, & coram hominibus, & coram Deo, non vobis necessaria dumtaxat, sed gloriosissima? *Idem.*

Atlatona pro Epiphania.

Utrum potius admirari debemus, querit sanctus Augustinus, fidem ne Magorum, *an exactarem*, & infidelitatem Judæorum? *Juda* modum inter se Meliam habebant, eumque non noravit: Magi longissime distabant; & tanta quavis effet locorum longinquitas, venient in Judeam usque illam quaifiunt; eumque illis inventire contingit, *Juda* quamquam natum in regione sua, illum rejiciunt; & Magi quavis alienigenam, ipsum adorare. *Juda* annis labentibus cruciferunt eum, tunc vero praefortium cum majora operabatur miracula; Magi vero illi quavis infantulo de devourant tunc, cum per statem ne verbum quidem poterat proferre. Hi viderunt illum in praesepio ad abjectissimum hominum conditionem redactum, & nisi hilominius fese coram illo, tamquam coram Deo posse straverunt: Ilii teles sublimum miraculorum, quorun era

Quodnam Regibus spectaculum, Infans in paleis, & in
præcipio stratus? Sed sub cortice adeo abjecto, & con-
temptibili, judicium, quod ferunt de hoc Salvatore Ma-
gi, nonne effectus est immensus Sapientia? Illum Deum
agnoscunt in paupertate, & miseria, in infanta, & in
firmitate, in humiliations, & profundissima exinanitione.
Tantum abest, quod status hic in quo inventum illum,
fidem eorum turbit, penetrant mysterium, sub abjectis
illis integumentis detegunt Mellificum Mondo promissum. Si
deinde habuissent languidam, ac imbecillam, eorum ratio
rebellareret; sapientia tunc proflus mundana illis suadet
contemptum; Salvator ad hujusmodi extrema redacta,
atque dixit, quod mox dixerit Iudei: *Nolumus hunc re-
gnare super nos!* (Luc. 19.) Nolumus Dominum bonis, vi-
ribus, potestate desumptum, in gloriam, sine nomine, omni-
num egentum. Ita locutus fuissent, ita cogitassent; sed quia
viventi fide animati sunt, fide perfecta, & divina longe
alteri iudicant, & arguant, **IESUM CHRISTUM** per seipsum Regem esse; hoc est, ut se quari, fibique
obtemperatur; jubeat, non egere exterioribus insignibus, &
humana pompa ornamentis. *Idem Pater Bowdallus.*

Si Reges terra tantam sibi reverentiam conciliant, & mortales omnes eos summis accipiunt honoribus, hoc idea-
tum, quia Regum conjunctum est cum splendore quadam,
& magnificetia, quae oculos perstringit. Sed sine hac Rex
recessus natu, ab ipsis regibus adoratur, & colitur. Hinc
inferendum est, hunc Regem esse cordium & spirituum,
quoniam mirabiliter ea inspirat, & movet. Maximi Ter-
tuus hujus Reges hanc non obtinet potestatem, regnat su-
per nos, Sanctus Hieronymus inquit; sed JESUS CHRI-
STI, quam proutil contra Iudeos: Vobis operebas primum
legui Verbum Dei, sed quoniam repellisti illud, ecce conver-
titur ad gentes: (Ad. 13.) P. Bourdaloue de Ephiphania.

Muneris quo
Magi offici-
ant Deo
sunt rotidem
mysteria.

Utrum i-
Magis admi-
rari debeat
mus, fide-
ne Magorū
an Judzo-
rum infide-
litatem.

Barbarum
Herodis fa-
ctum auditu
caussa ad-
ventus May-
orum.

zelotypia adduxit illum ad violentia, & furor exsultum, & inspiravit illi contra Sanctum Sanctorum odium interdictum. Audit Regem, quem timebat, futurum, & domo David: ut igitur non sibi esset, cur illum timeret, vel ut prodebet poterat alienigenis Regibus doctis, atque sapientibus fateri illum tamquam Deum suum, & veluti talem adorare, ac pro tali praedicare in ditione sua, immoerantur. *I.e.*

Natus Dei in hoc Mundi genere mundi perditionis in Herode per nosam conditum. Frustra ostenditur illi, cum, quem perdere vult, eis Messiam a Prophetis promisum, qui Salvatorum est, ac Redempturus Israel: ille abrenuaciat potius redemptioni Israel, quam sua utilitas; & maulu carere Salvatore, quam competitore. Tantum abest, quod se preparerat ad Meliam adcepit, & peticipandum fructum ex eius adventu; ut illius molitur interitum. Ex Magorum adventu Jerolymam intelligit illum natum esse, & ad illum detegendum genitum utitur, & caliditate. Similat se velle adorare illum, ut cum tuus immolatus felicitas fuerit, & ut fiat homicida; hypocritus prae se ferat. Cum video te Magis illum, & de spe dejectum, perfonam abicit, irascitur, & humanitatis oblitus, ut voti compos fiat, iubet in Bethleem, & fauibus ejus omnes pueros a bimatu, & infra jugulari, & dummodum mutantur in capite suo coronam conferunt, nullo habet in discrimine regionem illum mirende cedre fodare. *Idem.*

JESUS CHRISTUS universo mundo ostendit, quam vanam, & ingulis sit Mundi sapientia. Frustra Herodes Iudaeorum Regem inquirit; neque enim unquam inventerit; reterat: Magi aliam corripiunt viam, & Jerolymam non revertentur. Frustra jugulat omnes pueros in fribus Bethlehem; ille, quem querit, ex ranta cede evadet incolamus. Pro uno mille interiecti, & unus ille, quem in tanto clade querit involvere, effugiet: Quare? Quia scriptum est, non est prudens, non est confitum contra Deum. *(Prov. 21.)* Ita Fideles, quin de Herode loquuntur, Mundi sectator cum absita sapientia sua nunquam pervenit, neque ad propinquum sibi fincum perveniet; si enim proponeretur se felicem faturum, nunquam erit. Dives erit, ut, honoribus cumulatus, sed secundum principia, & regulas pseudo-prudentia sua, cum quam petit, felicitatem nunquam allegetur. Hinc ejus sapientia non est amplius sapientia, quia illum non potest amplius ad optatum finem perducere. *Idem.*

Ephodiana Mylerium Deo suis gloriosum. Jure optimo Tertullianus ait, iudicium esse difficile, iurum indignus sit Majestate Dei nati tamquam mancipium in praefatio, an morte, ut nocenter in cruce; sed quemadmodum Pater Aeternus oblitteravit crucis ignominiam in morte IESU CHRISTI per gloriam post resurrectionis, humilitatem nativitatis, per Regum adorationem atollit. Novum in Calo Sydus crevit, quod in ipsis euanorientis oris annuntiacione Regem Regum natum in Bethlehem. Sed eodem tempore, quo glorificat Filium suum, illuminat homines, trahens Magos ad pedes IESU CHRISTI nascientis, & gentes omnes ad Christianum evocat Religionem. In specieum sermonem. Tom. I. *Dominalis pro die Epiphany synopsi prima.*

JESUS CHRISTUS, qui Sol est gratia, & gloria, vix prodit, cum Divina esundit lumina sua in Mundum, licet rectus sit nibus nostra humanitas in praefacio. Novum Sydus nesciret jubar in Calo, cuius claritas peperit sicut Gentium. S. Augustinus ait, nam in initium huius Magnorum: *Ab haec luce inservit eis fides genitus.* S. Bernardus inquit, Calefe hoc lumen transflue ab oculis eorum ad mentes, & IESU CHRISTI gratiam illos intrinsecus illustranter per hoc alrum mysticum aperuit illis Mysterium incarnationis sue, & nativitatis. *Qui per stellam fortis adventus, intus infusit.* Patres mirabiliter hanc stellam representant tamquam distentam linguam Clavis Dei miracula enarrant, & S. Paulus nos docet, visibilis esse velut tot gradus, per quos ascendere possumus ad cognitionem invisibilium (*ad Hebr. 1. 11.*); sed omnia natura miracula nequeant mentem attollere ad cognitionem Mysteriorum Religionis; unicunq; revelationis lumen illa potest hominibus aperire. Deus revelavit illa Iudeis per vocem Prophetarum; illos sequebres instituit secretorum adorabilium, quae nationibus abcondit; sed hodierna die aperit illa Gentibus; efficit, ut haec stella in imis eorum cordibus loquantur, vel potius visibilis haec stella, que apparet in Calo conjuncta est cum invitabili stella fidei, qui illuminat eorum animas, & illis offendit, verum Deum, qui solus adorari mereatur, expectare eorum obsequia in loco, ad quem hoc syrus illos adducit. Si fides eorum ita fortis fuit, cum viderunt novam hanc stellam coruscare, ut venerant ab extremo Oriente novum hunc Regem adorare; quod incrementum lucis accepit illa ex IESU CHRISTI praesentia. *Idem.*

Primum Miraculum, quod IESU CHRISTI gratia in Magis operatio est, fuit illis absumpta Mundus sapientia, quae coram Deo merita stultitia est, ut Apostolus loquitur, ad replendam mentem eorum sapientia profusa divisa, quam Mundus stultitiam meram existimat. Grata nihil in illis reliquit rationis superba, quae non aliud est, nisi ions errorum, & infidelitatem; quemadmodum innotuit ex Philosophis, qui cum tota sapientia sua non aliud fuerunt, quam blasphemii, ubi loci voluerunt de Deo, vel stulti, cum se sapientiam loci existimaverunt: *Dicentes se esse sapientes, falsi fatti sunt.* (*ad Rom. 1.*) Sed dici non potest, fallacem sapientiam, que se non subiicit Deo, in Sanctis his Regibus inveniri, quippe videmus illos in stabulo adorare infantem Deum, & divinam Majestatem sub ipius infirmatissimis integumentis conficeri. Miraculum hoc stuporenscit, & profici non potest nisi ab illuminata Sapientia, que omnes superatas humanas rationaciones, & que omnino subiicit & captivat mentem laminibus fidei, *Sapientiam in Sermones de Epiphania.*

MYSTERIUM INFANTIAE, ET ABSCONDITÆ VITÆ SALVATORIS. MONITUM.

MISTERIIS, que pertinent ad personam Salvatoris Mundi, accensum tempus Infantis eiusdem, & vita, quam ab conditam dicimus; re enim vera magnum est Mysterium Dei Infans; & quod non est minus admirabile, hoc est quod poterat manifestare Nativitatem suam Pastoriis, & Magis Regibus per insignia prodigia, & post quatinus locum, atque tempus connotavit, deinceps tot annos delituerit ignotus, atque in ea caligine, que efficerat poterat, ne deinceps amplius agnosceretur ab illis, qui illum prestatabant, & ob oculos quorum versabatur.

Non id tamen dixerim eo tempore intervallu nihil accidisse notandum; quandoquidem ejus in Tempore Præsentatio, in Ægyptum fugi, scissus, & ad triduum absenti, cum in Templo repertus est, Doctores audiens, atque interrogans, baptisimus ejus & sexuum dierum quadriginta in deserto, facta sunt ita connotata, ut totidem Mysteriorum locum valeant obtinere. Verum cum barum verum nullum peculiare festinaret institutum Ecclesia, excepta Præsentatione in Templo, quan cum Deipara purificatio permisit: inice immorabitur in Mysterio Infantis illius, a qua initio facit vita ejus abscondita, que usque ad trigeminum ejusdem etatis annum protenditur. Si hoc Mysterium, vel hac pars vita Salvatoris non quae veniret, ac alie; tamen reliqui aptior est ad erudiendum, & more informandum; quandoquidem in Dei-hominis exemplo doceat proximam virtutem, & institutorum, que maxime predicatoris est, & quod rur ad preclara nobis in Evangelio reliquit exempla.

Ceterum quavis omnes Salvatoris Mundi actiones secrete furent; & hec vita ipsius pars vocetur abscondita, modicum illud, quod narrant Evangeliste, nobis uberm copiam suppeditat animadversionum, & considerationum ad regendos illos prefert, qui vitam ducunt privatam, vel quos paupertas cogit delitescere in Nativitatis sine, atque conditionis caligine.

PARAGRAPHUS PRIMUS.

Multiplex sermonum hujus argumenti Synopsis.

Nonne admirabile Mysterium est videare Filium Dei, qui humanam carnem assumens, voluit fieri Infans, & cum posset in Mundum venire etate praevictori, & cum corpore perfecto, qualis in Paradiſo Terrestri effectus fuit Adam Creatoris sui manu, nihilominus se de demiserit usque ad primam etatis humiliations? Minime videat in Incarnatione sua Deum tria habuisse peculiaria confinia, qua maxima perfectissima in pueritia adimpleret. 1. Volut semet humiliare, & ut Apostolus loquitur, se exinanire; ideoque se omnibus misericordiis huius infirmatibus subiecti. 2. Volut amari, ideoque formam inducit infantis suavissimi, ut amorem nostrum suis fibi illecebris conciliaret. 3. Volut esse mortalibus exemplo, ideoque ea in etate praefulgit virutes omnes, quarum illos efficeret volunt imitatores. Hac est Sermonis partitio.

Pars prima. Sicut primum hominis crimen fuit contra Deum per superbiam infurgere, ita primum Filius Dei in Mysterio Incarnationis confitum fuit, se homini naturam assumendum abdicere, & per admirabilem humiliatis ex-cellum separare immaculatum humanae superbum. Quapropter Incarnationis sua humiliante hanc adject circumstantiam, non modicum tempus in infantis statu vivisse, ut diutius humiliations sua permanenter, easque rediret perfectiores tribus abjectissimis qualitatibus, que in hac etate inveniuntur, & qua maxime adversantur tribus perfectio[n]ibus Dei, que ad ejus efficiant maxime referuntur; videlicet, sapientia, potentia, & summa libertati. 1. Prima infans rationabilis sine dolo latè concepitse; (*t. Perpetua*) præsternit vero mansuetudo erga proximum: *Dicisse a me, quia misit sum, & hunc illis corde.* (*Mars. 11.*) Motum innocentia, que reperitur in infantibus; sed quam rarum est diu fartam tecum tueri sine opere calisti! *Hez est partitio Birot, modicum infixa, in sermone de JESU Infanti.*

Totum illud prolixum temporis intervalum, quod excessit a fuga Salvatoris in Ægyptum usque ad illius Baptismum; appellatur vita abscondita Salvatoris. 1. Quia illius temporis lapsu, celavit perfectiones omnes divinas, naturales, humanas, theandricas, & quidquid illum a reliquo fecerunt hominibus; quod in priori Sermonis hujus parte ostenderemus.

2. Ceterum ibi detegi virtutes, que Mundo erant ignoratae, & quas unicum Divini hominis exemplum poterat docere; quod erit pars alterius argumentum. Primum divinas suas perfectiones abscondit; si enim infinita ejus lauit Sapientia, sub ignorantia infantis propria, quamvis hac ignorancia nonnulli in speciem efficerit in illo, qui omnes sapientiam, & scientiam thesauros possidebat.... Potentia, qui deinceps maris procelle obtemperaverunt, que tunc quoque omnem natura ordinem mutare, & subvertere poterat, fuit quadammodo adstricla usque ad annum trigeminum, quo latuit. Summa ejus libertas obnoxia erat omnibus necessitatibus, quas secum trahit etas infantis, que omnium creaturarum rerum indige subfido. Denique ejus immutabilitas etiam latebat sub eodem infantis statu, qui non adquirit perfectionem corporis, & mentis, nisi prout tempus illa evolvit, solvens membra, & spiritum per experientiam arque educationem informans. Secundo virtus-